БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 239 (8459)
ОКТЯБРИИН 9
СРЕДА
1957 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Һү ехээр һаахын түлөө эрид шууд оролдохо

1957 оной 9 һара үнгэрбэ. Мүнөө еспубликын аймагууд, МТС-үүд, лхозууд болон совхозуудай һү аха жэлэйнгээ түсэбые ямараар үргэжэ байһаниинь эли болонхой. еспубликын олонхи колхозууд бо- совхозууд энэ тэмсэлдээ зарим ды амжалта туйлаа. Прибайкальа аймагай колхозууд үнгэрһэн э үнеэн бүриһөө 1516 килограмм, ахтын—1332 килограмм, Тарбагаин—1302 килограмм һү һааба. неэн бүриһөө 1200 килограмм һү аһан аймагуудай тоодо Сэлэнгын, чурын, Кударын болон Зэдын аймагууд ороно. Бичурын совхоз неэн бүриһөө 1612 килограмм, Кяхн совхоз 1571 килограмм һү һаа-. Кяхтын аймагай колхозууд үнрһэн 9 һарын туршада нёдондоной э үеынхиһөө үнеэн бүриһөө 434 илограмм, Бичурын аймаг—427 лограмм ехэ һү һааһан байна. ун Тарбагатайн, Иволгын болон ухаршэбэрэй аймагууд үнеэдэйн һү шэмые 350 килограммһаа эшэ нэмээгээ.

арим колхозууд бүришье һайн дүн туйлаа. Тарбагатайн аймай Калининай нэрэмжэтэ колхоз нөө жэл нёдондонойхидо орбол эн бүриһөө 656 килограмм һү ехэ ажа, үнеэн бүриһөө 1781 килоамм һаагаа. Иволгын аймагай вангард» колхоз үнеэн бүриһөө килограмм һү ехээр һаагаа. Һү алгаяа Заиграйн аймагай «Красй опытник», Зэдын аймагай Дор Банзаровай нэрэмжэтэ, Хэжэнн аймагай Ворошиловай, Лени нэрэмжэтэ, Кударын аймагай уть Октября» болон бусад колзууд нилээд ехээр нэмээгээ.

Мүнөө жэл республикын түрүү алишадай тоо нилээд олон болоо. дарын аймагай «Путь к коммузму» колхозой һаалишан Надеж Игумнова, Мария Афанасьева, эхи Ждановай нэрэмжэтэ колзой һаалишан Эрдынеева 9 һарын шада үнеэн бүриһөө 2100 килоамм һү һааба. Яруунын аймагай лаан Яруна» колхозой һаалишан жэпханда Доржиева энэ үедэ эн бүриһөө 2204 килограмм һү агаа, сентябрь һарада 300 килоамм һү һааба. Иимэ түрүү һаалидые нэрлэхэ болоо һаа аймаг, лхоз бүхэндэ олон.

Эдэ бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, спубликын колхоз болон совходта һү абалгые дээшэлүүлхэ а ехэ арга боломжын бии байһые шэлнэ. Имагтал колхсзуудай, хозуудай эрхим һаалишадай, адуулагшадай, хүдөө ажахын гэжэлтэдэй оролдосо ехэтэйгээр аллаһанай ашаар 9 һарын турда һү абалгамнай республика ор 19,3 мянган тонноор ехэ бо гэхэ гү, али 35 процентээр нёдонсойхиһоо дээшэлһэн байна. хэдэ үнеэн бүриһөө колхозуудта 251 килограмм, совхозуудта 362 лограмм һүн ехээр абтаа.

Эдэ бүгэдын ашаар 1957 оной окбриин 1-дэ республикамнай гүдөө 113 мянга 500 центнер ша һү түсэбһөө гадуур тушаагаа э гү, али нёдондоной энэ үеынхи орбол 15 мянга 334 центнер һү эр тушаагдаа. Энэмнай һайалтай байна.

еэд һү абалгые дээшэлүүлхэ ар боломжонуудаа хүсэд хэрэглээб гэжэ хэлэхэ аргагүйбди.

Манай республикын колхозууд лон совхозууд һү абалгаяа дээлүүлхэ арга боломжонуудаа хүд хэрэглэжэ шаданагүй. Һү абалраа манай республика түрүү обтынуудһаа гээгдэжэ, Россин Федераци дотор дэлгэрһэн мүрысөөндэ лшын һууринуудай нэгые эзэлнэ.

Республикымнай колхозууд октяб- н 1-нэй байдалаар маанадтай рысэдэг Читын областьһоо үнеэн риһөө 126 килограмм һү багаар агаа.

Иимэ байдалай тохёолдоод байха һү абалгые саашадаа дээшэлхын түлөө эрид шанга хэмжээ ангүй байжа болохо аал? Энэ дэлһээ гарахын түлөө яаралтай шанга хэмжээ абаха болонобди, абахашье ёһотойбди.

Республикын колхозууд болон совхозуудта һү һаалгын ябаса тухай

1957 оной октябриин 1-нэй мэдээн

Аймагууд	1956 онтой сасуулхада һү һаалгын дээшэлһэниинь (процентээр)	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): 1957 оной 9 һарын туршада	Тэрэ тоодо 1957 оной сентябрь һарада	1956 оной сентябрьда
Б-Кударын	128,6	1151	111	106
Баргажанай	169,0	910	108	77
Бичурын	164,0	1221	124	111
Зэдын	130,1	1206	121	102
Яруунын	138,7	1145	113	111
Заиграйн	139,4	1100	96	89
Закаменай	103,9	560	60	70
Иволгын	138,8	1148	111	91
Кабанскын	124,7	1217	121	121
Хэжэнгын	123,0	874	90	84
Кударын	136,8	1220	121	109
Курумканай	147,7	956	102	99
Кяхтын	158,5	1332	129	96
Мухаршэбэрэй	155,5	1092	111	100
Ахын	94,4	169	31	32
Прибайкальска	122,6	1516	160	145
Сэлэнгын	142,4	1299	125	113
Тарбагатайн	157,9	1302	95	87
Ториин	141,8	797	83	79
Түнхэнэй	109,5	919	87	84
Хориин	127,4	1089	101	106
Баунтын	111,8	950	94	92
Хойто-Байгалай	93,4	1067	122	73
СОВХОЗУУД:				
Бичурын	200,2	1612	193	—
Боргойн	129,3	1355	206	—
Яруунын	147,7	1302	141	—
Кяхтын	187,4	1571	170	—
Сэлэнгын	144,0	1065	115	—
Хориин	121,4	852	98	—
«Эрдэм»	158,6	1378	120	—

Мүнөө үедэ зарим аймагууд һү абалгаяа гэнтэ доошонь оруулжа байна. Жэшээнь, Баргажанай аймагай колхозууд сентябрь һарада августынхидаа орбол бага һү һаана. Мүн Тарбагатайн, Хориин, Заиграйн аймагай колхозууд сентябрь һарада урда һарынхиһаань хараг байса бага һү һааһан байна.

Һаяхан КПСС-эй обкомой бюро иимэ байдалые хаража үзөөд, партиин олохон айкомууд болон аймгүйсэдкомууд, МТС болон совхозуудай дирекцинүүд, колхозуудай правлени болон партийна эхин организацинууд һүүлэй үедэ һү абалгадаа анхарал бага табидаг болоо гэжэ тэмдэглээ. Һаалишад, мал адуулагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн һулаар эмхидхэгдэнэ, тэдэнэй дунда политическэ хүдэлмэри мууса ябуулагдана, мүн тэдэнэртэ культурно-ажаһуудалай байра байдал хүсэдөөр хангагданагүй гэжэ обкомой бюро онсолон тэмдэглэһэн байха юм. Имагтал энэ шалтагаанһаа боложо, мүн үнеэдые мууса харууһалжа, тэжээжэ, адуулжа байһан дээрэһээ һү абалга эрид доошоо ороно.

Жэшээнь, Закаменай аймагай колхозууд һү абалгаараа гээгдэжэ ябаһанһаан ямаршье тобшолол хэнэгүй. Эндэ һүүлэй үедэ малшадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргагдахаа болишоо. Олохон гүүртэ, фермэнүүдтэ һү абалгаар 10 үдэрэй даалгабари хүргэгдэхэеэ болихоһоо байтагай, һарыншье даалгабари хүсэд хүргэгдэнэгүй. Олохон гүүртэнүүдтэ үдэрэй гурим байхагүй, малынь һүниндөө адуулагданагүй. Үнеэдээ бэлшээридэ орой гаргажа, үдэшэниинь эртэ асардаг аад, тэдээндээ ямаршье тэжээл нэмэжэ үгэнэгүй. Гүүртэ дээгүүр эмхидхэгдэһэн улаан булангуудайнь олонхинь хүдэлхөө болишоо. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һайжаруулагдаһан үүлтэрэй гүүртэ дээрэ культбаза бии аад, тэндэхи улаан булан соонь элдэб хомууд тоног, арһа хүдэһэ хаяатай байдаг. Мүн Хрущевой нэрэмжэтэ, «Дружба», «Байкал»; Сталинай; Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай гүүртэнүүд дээрэ ниитэ-политическэ хүдэлмэри бүри ябуулагдахаяа болишонхой. Тиимэһээ «Байкал», Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай һү һаалгаяа ехээр доошолуулжа, үнеэн бүриһөө оройдоо 500 килограммһаа бага һү һааһаниинь гайхалтай бэшэ.

Ушар иимэһээ КПСС-эй обкомой бюро һү һаалгые дээшэлүүлхэ талаар колхоз, совхоз бүхэнэй байдалые нягтаар хаража үзэхые партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомуудые уялгалаад, октябрь-декабрь һарануудта колхозуудай һааха һүнэй даалгабарие баталха, тиигэжэ жэлэй дүүрэтэр үлэһэн гурбан һарын туршада үнеэн бүриһөө колхозуудта 280 килограммһаа, совхозуудта—300 килограммһаа бага бэшэ һү һааха гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхиһөө һү абалгые 2 дахин дээшэлүүлхэ гэһэн зорилго табяа.

Энэ табигдаһан зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө бүхы гүүртэнүүдэй хоорондо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, үнеэдэй харууһалга, эдеэлүүлгые эрид һайжаруулха хэрэгтэй. Үбэл болохоһоо урид малаа солоомоной узуурта һайса адуулха, ногоон солоомо, силос, концентрат нэмэжэ эдюулхэ шухала. Үнеэдые хүсэд һайнаар уһалжа байха хэрэгтэй. Үнеэдые болзорһоонь түрүүн шэргээжэ болохогүй. Шэнэ тугаллаһан гунжадые шадабаритайгаар һаажа эхилхэ. Үбэлжэлгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ үнеэдые һаагдаһан һүээрынь, бэеын томо жэжээр хаража эдеэлүүлхэ болоно. Тиихэдээ малда тэжээлые һайса буйлуулангүй үгэдэг баримтануудые усадхажа, үбэлжэлгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ бүдүүн тэжээлые ууралаар зөөлэрүүлхэ, извёсткын сайдамаар дэбтээхэ хэрэгые эмхидхэхэ, үнеэдые дуран соонь бүлеэн уһаар уһалха гээшэ бүхы малшадай, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй нангин уялга мүн.

Колхозууд болон МТС-үүдэй мэргэжэлтэд түрүү колхозуудай, мал ажалай түрүүшүүлэй дүй дүршэлые, наукын туйлалтануудые нэтэрүү бэрхээр ажалдаа хэрэглэжэ, һү абалгые эрид дээшэлүүлхэ хэрэгые туйлаха уялгатай.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Ой модоной промышленностиие хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанайнь түлөө **Ленинэй** орден, «**Балта ба хадуур**» гэжэ алтан медальтайгаар **Социалистическэ Ажалай Геройн** нэрэзэргэ олгохо:

1. **Костромин** Иван Афанасьевич — Бурят-Монголой АССР-эй Хандагатайн леспромхозой бензинээр хүдэлдэг хюрөөгэй моторист.

2. **Чабан** Павел Родионович — Бурят-Монголой АССР-эй Шулуутайн леспромхозой паровозой машинист.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1957 оной октябриин 5.

Германска Демократическа Республикын Президент нүхэр Вильгельм ПИГТЭ
Германска Демократическа Республикын Премьер-Министр нүхэр Отто ГРОТЕВОЛЬДО
Германиин Социалистическэ Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь нүхэр Вальтер УЛЬБРИХТДА

Германиин түүхэдэ эгээ түрүүшын хүдэлмэришэн, таряашанай гүрэнэй байгуулагдаһаар 8 жэлэй ойе Германска Демократическа Республикын ажалшадтай хамта Советскэ Союзай арадууд мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна. Герман арадай агуухэ һайндэр болоһон энэ баярта үдэртэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет болон Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Таанадта, Таанадаар дамжуулан Германска Демократическа Республикын бүхы ажалшадта ахадүүгэй амар мэндэ хүргөөд, үнэн зүрхэнһөө, нүхэдэй ёһоор амаршална.

Германска Демократическа Республика һаяхан тогтоһон, залуу социалистическэ гүрэн юм. Тэрэнэй байгуулагдаһаар найман жэл үнгэрбэшье, түүхын талаар энэ богонихон болзор соо демократическа Германиин Национальна фронтдо нэгэдэһэн, хүдэлмэришэн ангиин түрүү отряд — Германиин Социалистическэ Нэгэдэмэл Партиин хүтэлбэри доро ГДР-эй ажалшад социализм байгуулха хэрэгтээ, экономикоёо хүгжөөхэ, үндэһэ яһатанайнгаа соёл культурые һалбаруулха, арад зоной ажабайдалые саашадань һайжаруулхын тулада бата бэхи үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтээ элитэ ехэ амжалтануудые туйлаба. Германска Демократическа Республикын социалистическэ байгуулалтын замда ороһон ябадал бүхы баялигуудые, ухаан бодолой бүхы туйлалтануудые—тэдэниие байгуулагша немец ажалшадай болгоо юм.

Эбэй ёһоор, демократическа үндэһөөр ороноо, үндэһэ яһатанаа нэгэдүүлхын түлөө тэмсэжэ байһан бүхы Германиин демократическа, патриотическа хүсэнүүдэй хүсэтэ түшэг тулгууринь Германска Демократическа Республика болонхой. Германска Демократическа Республикын шууд бэелүүлдэг, эб найрамдалай, арадуудай үгэеэ ойлголсолгын политикые бусад оронуудай арадууд улам эршэмтэйгээр дэмжэдэг, тэрэниие хүндэлдэг боложо байна.

Пролетарска интернационализмын ленинскэ гол ёһонуудта үндэһэлһэн таһаршагүй нягта хани барисаан манай хоёр гүрэн—Советскэ Союз ГДР хоёрые нэгэдүүлнэ. Советскэ Союзда ГДР-эй арад зоной үнэн зүрхэнһөө нүхэдэй ёһоор хандадаг байһан ушарые советскэ хүнүүд үндэрөөр сэгнэдэг. Советскэ Партийно-Правительственна делегациин һаяхан ГДР-тэ айлшалжа байһан үедэ тэндэхи хүн зоной манай орондо нүхэдэй ёһоор хандадагынь илангаяа элеэр харагдаһан байна. Ахадүүгэй хани барисаан, али бүхы талаар үргэнөөр харилсан ажаллаха ябадал советскэшье, германшье арадуудай аша туһын түлөө хэгдэнэ. Европын аюулгүй байдалые, бүгэдэниитын эб найрамдалые бэхижүүлхэ агуухэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэнэ.

Социализм байгуулха замдаа шэнэ амжалтануудые туйлажа, герман арадай баялигые улам арьбадхан, оюун бэлигэй, шэнжэлэлгын ухаанай хүдэлмэриие саашадань һалбаруулхыень Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар наймадахи жэлэй алдарта ойн үдэр Таанадта, ГДР-эй бүхы ажалшадта үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Немец болон совет арадуудай хани барисаан улам хатуужан һалбараг!

Арадуудай хоорондын эб найрамдал мандаха болтогой!

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **К. ВОРОШИЛОВ.**	СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **Н. БУЛГАНИН.**	КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь **Н. ХРУЩЕВ.**

Германска Демократическа Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министр доктор Лотар БОЛЬЦДО

Европодохи эб найрамдалай, аюулгүй байдалай шухала тулгууринуудай нэгэн болохо Германска Демократическа Республикын тогтоһоор 8 жэлэй ойтой—агуухэ национальна һайндэртэйтнай дашарамдуулан нүхэр министр, Таниие үнэн зүрхэнһөө амаршалхыемни, социализм байгуулгадаа шэнэ амжалта туйлахыень ГДР-эй бүхы ажалшадта, мүн танда хүсэхыемни зүбшөөрыт.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. ГРОМЫКО.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша тусхай бүмбэгын ябадал тухай

Научна станцинууд, астрономууд болон радиодо дуратай хүнүүд дэлхэйн бүмбэрсэгые тойрон дабшагша тусхай бүмбэгын ябадалые гурбадахи сүүдхэеэ ажаглан хаража байна. Москвагай сагаар үглөөнэй 6 часта октябриин 7-до энэ бүмбэгэ бүмбэрсэг дэлхэйе 32-дохёо гүйсэд тойрожо дүүргэхэнь. Тиихэдээ 1400 мянган хараанай километр тэрэ гаталха байна.

«Москва—тусхай бүмбэгэ» гэһэн адресаар мэдээсэлнүүдые радиодо дуратай хүнүүд, астрономууд үдэр ерэхэ бүри улам олоор эльгээжэ байна.

Научна станцинуудай, астрономуудай, һайн дураараа радио эрхилэгшэдэй абаһан мэдээсэлнүүдынь айхабтар ехэ научна удхашанартай гэжэ мүнөө мэдэгдэбэ.

СССР-эй оптическа станцинуудай байдаг газарта тэнгэри бүрхэг, уларил муу байба. Гэбэшье, бүри октябриин 6-да Ужгородско болон Ленинградай оптическа станцинууд гаража байһан наранай элшэдэ тэрэ бүмбэгые хаража үрьдэд, ябаһан газарыень тодоруулаа. Тусхай бүмбэгын аппаратурань һайнаар хүдэлнэ. Октябриин 7-ной үглөөгүүр 6 часта энэ бүмбэгэ Антарктида дээгүүр ниидэжэ гараа. Һүүлээрнь Номгон далай дээгүүр зүүн хойто зүгые шэглэн ниидэд, Флорида дээгүүр гараад, 6 час 36 минутада Нью-Йорк город дээрэ бии болобо. Тиигээд 16 минутын үнгэрөөд байхада Москва дээгүүр ниидэжэ гараһан байна.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгын хойноһоо ажаглалта үргэлжэлүүлэн хэгдэһээр.

***

Тусхай бүмбэгын агаарта табигдаһан сагһаа хойшо хоёр сүүдхэһээ үлүү саг үнгэрбэ. Тусхай бүмбэгэ октябриин 8-да Москвагай сагаар 6 часта дэлхэйе 46 дахин тойрохо юм. Тусхай бүмбэгые научна олон тоото станцинууд, астрономууд, радиодо дурлагшад адаглан харана.

Научна станцинууд болон астрономууд тусхай бүмбэгые адаглан харахаһаа гадна, ракетэ-һомые мүн лэ адаглан харалсана. Энэ ракетэ-һомон тусхай бүмбэгын дабшаһан тэрэл үндэртэ, мянган километрын зайтайгаар дэлхэйе тойрон дабшана. Ракетэ-һомон тусхай бүмбэгэ хоёрой хоорондохи зайнь саашадаа хубилха юм.

Суглараһан материалынь согсологдожо байнхай.

Октябриин 7. (ТАСС).

***

Тусхай бүмбэгэ октябриин 9-дэ манай республикада дүтүүр, Улан-Батор дээгүүр 2 час 09 минутада дабшан гараха байна.

Бурят-Монголой АССР-эй ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй орден, медальнуудаар шагнагдаба

Ой модоной промышленностиие хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанайнь түлөө Бурят-Монголой АССР-эй иимэ хүнүүдые орден, медальнуудаар шагнаха гэһэн Указ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум 1957 оной октябриин 5-да гаргаа:

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

1. **Архипов** Мелентий Степанович — Сэлэнгын шпалозаводой хүдэлмэришэн.
2. **Афанасенко** Петр Абрамович — «Забайкаллес» комбинадай начальник.
3. **Голощапова** Марфа Ивановна — Шулуутайн леспромхозой гэшүүһэ тайрагша.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

1. **Андренов** Петр Ринчинович — Хандагайн леспромхозой тракторист.
2. **Антропов** Бадма Баханович — Черемухын леспромхозой электро-хюрөөгэй моторист.
3. **Болсохоев** Даниил Степанович — Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ.
4. **Климов** Григорий Игнатьевич — КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь.
5. **Малыгин** Николай Иванович — КПСС-эй Баргажанай айкомой нэгэдэхи секретарь.
6. **Меньшиков** Алексей Иннокентьевич — Итанцын леспромхозой модо ашаалагшадай бригадир.
7. **Сальников** Вячеслав Павлович — Хандагатайн леспромхозой директор.
8. **Ступин** Михаил Константинович — Хандагатайн леспромхозой электро-хюрөөгэй моторист.
9. **Терентьев** Михаил Васильевич — Ээриин леспромхозой модо таллуулагша.
10. **Тугутов** Еремей Иванович—Шулуутайн леспромхозой директор.
11. **Хахалов** Александр Уладаевич — КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретарь.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

1. **Ангаров** Федор Иванович—ажалшадай депутадуудай Заиграйн аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.
2. **Андреев** Прокопий Николаевич — Байгалай леспромхозой хүдэлмэришэн.
3. **Афанасьев** Антон Евгеньевич — КПСС-эй Хориин айкомой секретарь.
4. **Григорьев** Александр Емельянович — Хандагайн леспромхозой партийна организациин секретарь.
5. **Иванов** Кирилл Еремеевич—Курбын леспромхозой модо таллуулагша.
6. **Котельников** Анатолий Григорьевич — Ээрнин леспромхозой шофёр.
7. **Маслов** Георгий Федорович—«Забайкаллес» комбинадай главна инженер.
8. **Митапов** Лобсан-Доржи — «Забайкаллес» комбинадай начальнигай орлогшо.
9. **Новачёк** Иван Моисеевич—Шулуутайн барилгын управлениин бригадир.
10. **Перевалов** Георгий Павлович—КПСС-эй Прибайкальска айкомой нэгэдэхи секретарь.
11. **Петров** Федор Филиппович — КПСС-эй Заиграйн айкомой нэгэдэхи секретарь.
12. **Рудаков** Николай Владимирович — ажалшадай депутадуудай Хориин аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.
13. **Сницарь** Иван Маркович—Хандагатайн леспромхозой модо бэлэдхэлэй пунктын начальник.
14. **Ступин** Андрей Иванович—Онохойн модоной комбинадай уран дархашуулай бригадир.
15. **Тараненко** Алексей Георгиевич—Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо.
16. **Фетисов** Федор Селиверстович—Хандагатайн леспромхозой паровозой машинист.
17. **Хацкевич** Иван Илларионович — Баргажанай леспромхозой директор.
18. **Чернигова** Анна Васильевна—Баруун Тарбагатайн леспромхозой гэшүүһэ тайрагша.
19. **Шелковников** Иннокентий Григорьевич — Баргажанай леспромхозой тракторист.

«ШЭН ГАБЬЯАТА АЖАЛАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

1. **Арсеньев** Константин Иванович — Шулуутайн леспромхозой главна инженер.
2. **Алтынников** Терентий Иванович — Хандагатайн леспромхозой шофёр.
3. **Афанасьев** Петр Петрович — Хориин леспромхозой шофёр.
4. **Афанасьев** Сергей Мефодьевич — Баруун Тарбагатайн леспромхозой директор.
5. **Братеньков** Иннокентий Михайлович — «Забайкаллес» комбинадай таһагай начальник.
6. **Васильев** Иван Яковлевич — КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой инструктор.
7. **Гришкин** Сидор Ильич — Хандагайн леспромхозой директор.
8. **Давыдова** Прасковья Васильевна — Хандагатайн леспромхозой модоной мастер.
9. **Дахин** Яков Миннигазимович — Байгалай леспромхозой модо бэлэдхэлэй пунктын начальник.
10. **Дейнеко** Александр Степанович—КПСС-эй Заиграйн айкомой секретарь.
11. **Клепиков** Георгий Федорович — Черемухын леспромхозой главна инженер.
12. **Корягина** Нина Алексеевна—Курбын леспромхозой таһагай начальник.
13. **Логушкин** Иван Иванович—«Забайкаллес» комбинадай таһагай начальник.
14. **Падерин** Михаил Ильич — Байгалай леспромхозой профсоюзай хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ.
15. **Пронин** Петр Митрофанович — Баруун Тарбагатайн леспромхозой шофёр.
16. **Рукосуев** Георгий Иванович—Сэлэнгын шпалозаводой директор.
17. **Русин** Степан Константинович — Черемухын леспромхозой тракторист.
18. **Рябов** Павел Трофимович—Баруун-Тарбагатайн леспромхозой партийна организациин секретарь.
19. **Цырендоржиев** Жигмит Цыбикович — Үдын модо урадхуулгын конторын участогай начальник.
20. **Цыренов** Очир Цыренович—Хориин леспромхозой модошо дархан.
21. **Якимов** Алексей Андреевич—Байгалай модо урадхуулгын конторын модо ашаалагша.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

1. **Бартуков** Алексей Павлович—Хандагайн леспромхозой механик.
2. **Будаев** Жимбэ Эрдынеевич—ажалшадай депутадуудай Хориин аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.
3. **Воюцкий** Олег Николаевич—«Забайкаллес» комбинадай таһагай начальник.
4. **Винивков** Степан Федорович—Баргажанай леспромхозой профсоюзай хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ.
5. **Гребенщиков** Илья Матвеевич — Онохойн барилгын управлениин модошо дархан.
6. **Исаков** Иван Дмитриевич—Онохойн модоной комбинадай слесарь.
7. **Калинин** Николай Степанович — «Забайкаллес» комбинадай шофёр.
8. **Кораблев** Аркадий Иванович—Байгалай леспромхозой главна инженер.
9. **Кулаков** Василий Иванович—Шулуутайн леспромхозой модоной мастер.
10. **Максаров** Чимит Жамбаевич — Хандагатайн леспромхозой модоной мастер.
11. **Мартынов** Иосиф Аниканович—Үдын модо урадхуулгын конторын тракторист.
12. **Охотин** Юрий Александрович — Итанцын леспромхозой крановщик.
13. **Поддельский** Дмитрий Павлович—Ээриин леспромхозой электро-хюрөөгэй моторист.
14. **Трофимов** Станислав Иванович — Шулуутайн леспромхозой тракторист.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Тоосоото-һунгуулиин партийна суглаан

Бурмонкоопсоюзай партийна организацида тоосоото-һунгуулиин партийна суглаан һаяхан болоо. Партийно-эмхидхэлэй, партийно-политическэ хүдэлмэри урда жэлэйхиһээ нилээд һайжараа гэжэ тоосоото элидхэл соо хэлэгдэһэн байна. Худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудые хүтэлбэрилгэ, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ нилээд һайжарба. Эд бараанай эрьесын түсэб 1957 ондо һара бүридэ үлүүлэн дүүргэгдэнэ. Ноһо, ангай арһа, бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө бэлэдхэлэй организацинууд муу бэшээр дүүргэнэ. Гэр байрын барилгада үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ миллион үлүүтэй түхэриг мүнгэн ехээр гаргашалагдаа.

Гэхэ зуура, Бурмонкоопсоюзай парторганизациин, хүтэлбэрилхы аппарадай хүдэлмэридэ горьтой дутуунууд бии гэжэ шүүмжэлэгдэә. Эд бараанай эрьесын түсэб дүүргэгдэдэг болобошье, худалдаа наймаа эрхилхэ гурим бүдүүлигээр эбдэгдэнэ гэжэ үгэ хэлэһэн коммунистнууд тэмдэглэбэ. Зарим аймпотребсоюзуудай магазинуудай сүүдхэлэн хаалтатай байдаг ушар бии. Заримдаа эдэ магазинуудта сай, дабһан, махорко гэхэ мэтын шухала эд бараан үгы байшадаг. Наймаа хэгшэдтэй ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Тиихэдэ дутуугаар шэгнэжэ, хэмжэжэ худалдан абагшадые мэхэлдэг ушар тохёолдоно. Горкоопторгын хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнхэй. Магазинуудтань хүдөө ажахын продукт дэлгүүр дээрэхиһээ үнэтэй байдаг. Дэлгүүр дээрэ килограмм хартаабхын 80 мүнгэтэ байхада, горкоопторгын магазинуудта нэгэ түхэригтэ, бүришье үнэтэй байдаг. Албахаагшадай хүдэлмэридэ партийна бюро анхарал багаар табидаг, тоосооень шагнадаггүй байгаа. Бурмонкоопсоюзай кадрнуудай таһагта хүдэлдэг коммунистнууд нүхэд Шарапов, Коняева гэгшэд эдэбхи багатайгаар ажаллана. Материальна харюусалгатай тушаалда найдабаригүй хүнүүд абтана. Ажалһаа хэдэн удаа гаргуулһан Ирдынеев гэгшые район хоорондын базада абаһаниинь, тэрэнь 30 мянган түхэриг үриһэн байха юм. Шалгалта хэхэ таһаг, тэрэнэй начальник коммунист нүхэр Ильин кооперативна социалистическэ зөөри хамгаалха хэмжээ абадаггүй байна. Тиимэһээ үрилтэнүүд гарана.

Хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ партийна бюро анхарал багаар табина гэжэ үгэ хэлэгшэд шүүмжэлээ. Хартаабха, овощь бэлэдхэхэ хэрэг таһалдажа байнхай.

Барилгын асуудалда партийна организаци анхарал багаар табина гэжэ коммунистнууд шүүмжэлээ. Барилгын управлениин начальник нүхэр Бурмакин барилгын түсэб дүүргэхэ, шанарыень һайжаруулха тухай оролдолго гаргадаггүй байна. Тэрэ хадаа коммунистнуудай шүүмжэлэл хабшадаг, тэдэниие ажалһаань гаргаха һэдэлгэнүүдые хэдэг байгаа.

Коммунистнуудай эрдэм дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна бюро анхарал багаар табина гэжэ партийна суглаан заагаа. 56 коммунистын миил гурбаниинь заочноор һурана.

Партийна суглаан тодорхой шиидхэбэри баталан абаа. Партийно-политическэ хүдэлмэри һайжаруулха, Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, һайндэрэй урда тээхи наймаа эмхидхэхэ хэмжээнүүд тогтоол соонь хараалагдаа. Партбюрогой шэнэ состав һунгагдаа.

Д. Данилов.

Хөөрэлдөө үнгэргэнэ

Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойдо зорюулан, КПСС-эй ЦК-гэй гарғаһан тезисүүдые Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой коллектив ехэ һонирхолтойгоор шудалжа ороо. Заводой партийна организациин үүсхэлээр цех, бригада болон халаануудай хүдэлмэрилэгшэд үдэр бүри ажалайгаа һүүлээр 30—45 минутын туршада тус тезисүүдтэй танилсана.

Агитаторнууд нүхэд Таштамиров, Птицын, Шестаков, Фабричева, Попов болон бусад КПСС-эй ЦК-гэй тезисүүдые заводойнгоо хүдэлмэришэдтэ тайлбарилан ойлгуулна. Хөөрэлдөө үнгэргэхэдөө тэдэнэр урданай байдалые мүнөөнэй байдалтай жэшэн харуулна.

Заводой партийна организаци тезисүүдые хүдэлмэришэд болон албахаагшадта тайлбарилан ойлгуулхын тулада хөөрэлдөө, лекцинүүд болон элидхэлнүүдые эмхидхэхээр хараалаа.

Коммунистнууд болон эдэбхитэдынь партийна һуралсалай шатаар тезисүүдые шудалжа ороо.

Д. Дамдинов.

Тезисүүдые тайлбарилна

Манай модоной заводой партийна организаци Октябриин Агуухэ социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан тезисүүдэй гаран сасуу агитаторнуудай семинар үнгэргэжэ, заводой хүдэлмэришэдэй дунда тус документ тайлбарилха тухай заабари үгэһэн байгаа.

Мүнөө тэдэнэр тезисүүдые тайлбарилжа ороо. Агитаторнууд нүхэд В. Ф. Алексеева, Д. И. Суханов, Ш. И. Васильев болон бусад хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Тиихэдээ октябриин 40 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалта туйлажа угтахыень хүдэлмэришэдые уряална.

Октябриин 1-дэ партийна гэгээрэлэй һуралсалай заняти эхилжэ, коммунистнууд болон партийнабэшэ эдэбхитэд тезисүүдэй түрүүшын бүлэгые шудалан үзөө.

Н. Паньков, Улан-Удын модоной заводой партийна организациин секретарь.

Түрэл орон доторнай

Москва. 1917 оной революционно байлдаануудта хабаадалсаһан үнинэй большевигүүд анхан дайлалдаһан газарнуудаараа экскурси хэжэ ябана.

Олеко Дундич тухай шэнэ материал

АЛМА-АТА, Петропавловск городто ажаһуудаг, нэгэдэхи Морин сэрэгэй зэргэдэ дайлалдаһан С. П. Требевич граждан дайнай суута герой Олеко Дундич тушаа шэнэ һонин материалнуудые олобо. Сугтаа дайлалдажа ябахадаа түрэл нютаг Сербидэхи нэгэ һууриида үлэһэн һамгатай, эгэшэтэй, хоёр аха дүүнэртэй байһанаа Олеко Дундичын хөөрэдэгыень һанажархёо. Дайшалхы нүхэрэйнгөө түрэлхидые бэдэрхэ зорилгоор энэ зун нүхэр Требевич Югослави руу бэшэг бэшэһэн байна. Июлиин эсэстэ Олеко Дундичын дүү хүбүүн—Благое Чолич гэдэгһээ харюу абаа. Тэрэ бэшэг соо Олеко Дундич 1909 ондо залуу хүбүүн байхадаа, Белград ороһон, тэндэхи фабрикада хүдэлһэн, гурбан жэлэй туршада профессиональна һургуулида һуража мастер болоһон тушаань бэшээтэй байба.

Тэрэнһээ гадна, тэрэ бэшэг соо иигэжэ бэшээтэй: Минии аха Милутин Чолич—хүдэлжэ байһан фабрикадань болоһон революционно хүдэлөөндэ хабаадалсадаг, эмхидхэдэг байһан туладаа Олеко Дундич гэжэ нюуса нэрэтэй болоһон байгаа. 1912 оной октябрьда Балкан дээрэ дайн эхилжэ, сэрэгэй албанда абтаһан ахаһаам хаа яа бэшэг ерэдэг байтараа болишоо бэлэй. Уданшьегүй, Олеко Дундич шархатаһан, удаадань плендэ, австро-венгрнүүдэй гарта ороһон байгаа. Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай һүүлээр, нютагаа бусаһан Чедомир Благоевич ахатаймни хамта плендэ ороһон зоной лагерьта ябаһанаа хөөрөөд, ахашни Югославиин газар дээрэһээ 1916 ондо Карпадай шэлэ дээгүүр дабажа, Росси руу тэрьелээ гэжэ хэлээ һэн. Тэрэ хүнэй хөөрэһэн ёһоор, Олеко Дундич хаана хатуу тэмсэл болоноб, хаана ехэ аюултай байнаб, тэрээн руу тэгүүлдэг хүн байһан юм. 1930 он болотор ахынгаа амиды мэндыешье, амиды һаа хаанашье ябаһыень мэдэдэггүй байгааб. Манай орон дотор арадай засагай тогтоходо ахынгаа хуби заяан тухай, социалистическэ революциин нангин хэрэгэй түлөө ами наһаяа үгэһыень мэдээ һэм.

Б. Чолич Требевичтэ фотозурагуудые эльгээгээ. Нэгэ зураг дээрэнь Олеко Дундичын бага наһандаа байһан гэр, нүгөө зураг дээрэнь сэрэгэй албанда ябахадаа абхуулһан дүрэнь байба.

К. Е. Ворошиловай «үхибүүн зүрхэтэй арсалан» гэжэ хэлэһэн граждан дайнай гайхамшагта герой Олеко Дундич тушаа шэнэ материалнууд арад зониие айхабтар һонирхуулха байха.

Черкасска область. Юрковско нүүрһэнэй разрездэ хамаг гол хүдэлмэри машинаар хэгдэдэг болонхой.

ТАСС-эй фотохронико.

ТАСС-эй МЭДЭЭСЭЛ

Атомна, водородно буу зэбсэгые бүтээжэ, тэрэниие бүри һайжаруулхын тулада туршалгануудые үнгэргэхэ түсэбэй ёһоор, 1957 оной октябриин 6-да Советскэ Союзда шэнэ түхэлэй, хүсэтэ водородно һомон тэһэлэн туршагдаба.

Хүн зоной, мүн туршалга хэгшэдэй ами наһанда аюулгүй байхыень хаража, туршалга аяар үндэр дээрэ үнгэргэгдөө.

Туршалга амжалтатайгаар үнгэрөө.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха тусхай бүмбэгын хойноһоо оройной станцинууд адаглан харана

ЛЕНИНГРАД, октябриин 7. (ТАСС). Мүнөөдэр 5 час 12 минутада астрономидо дуратай олон мянган хүнүүд сэлмэг хонгор тэнгэриин хойто хубида бүмбэрсэг дэлхэйе тойродог бүмбэгын ябахыень харaa. Энэ бүмбэгэ яһала элеэр харагдадаг мүшэндэл адли байгаа.

СССР-эй Науканuудай Академиин главна астрономическа обсерваториин тусхай ажаглалга хэхэ станци Пулковска хада дээрэ байгуулагданхай юм. Энэ станциин хүдэлмэриие физико-математическа науканuудай кандидат Д. Е. Щеголев хүтэлбэрилнэ. Тус станциин хүдэлмэрилэгшэд дэлхэй дээрэ анха түрүүн бүтээгдэһэн, тусхай бүмбэгын дахин ябаһан газарые одо мүшэнэй карта дээрэ октябриин 7-до тэмдэглээ.

Мүн Петродворецто эмхидхэгдэһэн, Ленинградай университедэй астрономическа обсерваториин хүдэлмэрилэгшэд бүмбэгын ябаһые мүн лэ тэрэ үедэ тэмдэглэһэн байна. Университедэй астроном И. И. Белоземцевагай хүтэлбэри доро математико-механическа факультедэй ахалагша курсын студентнэр эндэ ажаглалга хэнэ.

Бонч-Бруевичын нэрэмжэтэ, хэлхеэ холбооной Ленинградай электро-техническэ институдай студентнүүдэй радиостанци мүн лэ үнэтэ шэнжэлгэнүүдые хэнэ. Эндэхи студентнэр дэлхэйн бүмбэрсэгые тойрожо ябагша бүмбэгэһөө дохёо тэмдэгүүдые абана.

НОВОСИБИРСК, октябриин 7. (ТАСС). Новосибирскын радистнар, мүн астрономидо дуратайшуул бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха тусхай бүмбэгын хойноһоо ажаглан харана. Дежурна оператор, ДОСААФ-ай радиоклубай гэшүүн, хэлхеэ холбооной электро-техническэ институдай табадахи курсын студент Геннадий Касаткин октябриин 7-до үглөөнэй 10 час багаар тус бүмбэгэһөө дохёо тэмдэгүүдые 15 минутын туршада абажа байгаа. Энэ клубай гэшүүд бүмбэгын радиостанциин дохёо тэмдэгүүдые аяар гуша дахин шагнаһан байна.

Геодезиин инженернүүдэй Новосибирскын институдай дэргэдэ бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгын хойноһоо адаглан хараха станци байгуулагданхай. Институдай байшангай шанха оройдонь зуу метр үргэнтэй талмай түхеэрэгдээ. Тэндэнь астрономическа приборнууд тодхогдонхой. Станциин начальник инженер-геодезист В. А. Меркушев ТАСС-эй корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлбэ:

— Манай станциин хүдэлмэрилэгшэд энэ шэнжэлэлгын хүдэлмэридэ эртээнһээ бэлэдхэжэ эхилһэн юм. Астрономидо дуратай олон хүнүүд, тэрэ тоодо институдай багшанар, һургуулиин багшанар, студентнэр, хүдэлмэришэд манай хүдэлмэридэ хабаадана. Тэнгэри бүрхэг байжа, мүнөө үшөөл амжалтагүй байнабди. Тиигэбэшье бүмбэгые хараха золдо хүртэхэ бэзэбди гэжэ бүгэдөөрөө найданхайбди. Астрономидо дуратайшуул радистнартай саг үргэлжэ холбоотой байна. Эдэ радистнар бүмбэгын радиостанциин дохёо үгэхыень час хахад болоод лэ шагнажа байна.

ЮЖНО-САХАЛИНСК, октябриин 7. (ТАСС). Радиостанцинуудай хүдэлмэрилэгшэд, һайн дуратанай радиоклубуудай гэшүүд, кружогойхид бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгын дохёо тэмдэгүүдые саг үргэлжэ абажа байна. Жэшээнь, Алас Дурна Зүгтэ мэдээжэ болонхой коротковолновик Аркадий Каш хоёр сүүдхын туршада бүмбэгын хойноһоо адаглан хараба. Тэрэ зуураа энэ нүхэр час 30—час 40 минута болоод лэ 26 дахин бүмбэгын дохёонуудые абаа. Москвагай сагаар октябриин 5-һаа 6-най һүни боложо байхада дохёо тэмдэгүүд эгээл һайнаар дуулдаһан байна.

ДОСААФ-ай областной Совет энэ арал дээрэ 10 пост байгуулаа. Тэдэнэр бүмбэгын дохёо тэмдэгүүдые абана.

СВЕРДЛОВСК, октябриин 7. (ТАСС). Свердловскиин радиодо дуратайшуул бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгын хойноһоо тон анхаралтайгаар адаглан харана. Свердловскиин областной радиоклубта ажаглалга хэхэ тусхай пункт түхеэрэгдээ. Эндэ элдэб түхэлэй радиоприемнигууд тодхогдонхой.

Гадна, Свердловскиин олон радистнар өөрынгөө байрада бүмбэгын хойноһоо ажаглалга хэдэг байна. Бүмбэгэ тушаа хэгдэһэн бүхы ажаглалтанууд саг үргэлжэ радиогоор Москва дамжуулагдана.

ОДЕССА, октябриин 7. (ТАСС). Одессын астрономическа обсерваториин научна хүдэлмэрилэгшэд октябриин 7-до үглөөнэй найман час 40 минутада бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгын Одесса дээгүүр ниидэн гарахые тэмдэглэбэ. Дан ялагараар гэрэлтэжэ байһан наранай элшэнүүд бүмбэгые хараха гэхэдэ һаалта хээ. Гэбэшье, 8 минутын туршада бүмбэгэһөө дохёо тэмдэгүүд абтажа байгаа. 10 час 08 минутада радиоһоо дохёонууд дахин абтаба. Гэбэшье, энэ дохёо тэмдэгүүдэй ехэ аалаяр дуулдаһан дээрэһээ, тусхай бүмбэгэ Одессэһээ холуур, аяар дээгүүр гараа ха гэжэ тухайлхаар байгаа.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгын хойноһоо США-да ажаглалта хэгдэнэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 6. (ТАСС). США-һаа табигдаха гэжэ хараалагдаһан, бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын хойноһоо ажаглалга хэхэ гэжэ зорюута байгуулагдаһан станцинуудай хахадынь мүнөө СССР-һээ табигдаһан бүмбэгын хойноһоо адаглан хаража байна гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ. США-гэй газар дээрэ байһан олон станцинууд энэ тусхай бүмбэгэһөө дохёо тэмдэгүүдые абаа.

Агуухэ Ленин тухай бурят арадай аман зохёолдо дурдагдана

Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин илан мандаһанһаа хойшо 40 жэлэй турша соо Советскэ Союзай ахадүү арадуудай ухаалан найруулһан аман зохёолдонь Коммунистическэ парти, агуухэ Ленин багша тухай гоё һайханаар, магтан дуулагдана.

Ленин багшын дүрэ түхэлынь бурят-монгол арадай аман зохёолдо тон хүндэтэй һуури эзэлжэ, ажалшан арадай эрхэ сүлөөтэ, зол жаргалта байдалай һүлдэ болгогдон дурдагдадаг. Тиимэһээ, сүлөөтэ бурят-монгол арад сэдьхэл хүдэлгэмэ дуунуудые, уран гоё үльгэр, онтохонуудые, сэсэн мэргэн оньһон үгэнүүдые олоор зохёожо, Ленин багшадаа зорюулаа юм.

Алдарта үльгэршэ А. Тороевой «Ленин-багша» гэжэ үльгэршэлһэн поэмэ соонь:

Бэрхэ түрэһэн багша
Бэхи партияа ударидан,
Баатарнуудаа дахуулан,
Байлдаанда тулан ороо...,—

гээд В. И. Ленинэй габьяае, ажалшан арадта эрхэ сүлөө олгоһон революциин сэсэн мэргэн ударидагша, зоригжуулагша байһыень харуулна. Совет үеын үльгэр, онтохонууд соо Ленин багшые харуулхадаа, тэрэнэй дүрэ түхэлые юрэ бусын шэнжэтэй болгонгүйгөөр, харин бүхы баатарлиг тэмсэлыень уран үгын үнэн аргаар магтан дуулана. Тиимэһээ, В. И. Ленин Октябриин социалистическэ революциие ударидажа, илалтада асараад, ажалшадта зол жаргал олгоһон һаруул һайхан жэшээ болоно.

Агуу Ленинэй эгэршэгүй зоригынь, революционно сэсэн һургаалынь үгытэй арад зондо этигэл найдабари нэбтэрүүлээд, харин дайсан хархисуудые һүрдөөнэ,— гэжэ алдарта үльгэршэ дуулана.

Октябриин революциин, багша Ленинэй хэрэгэй илаһые, хаан ноёдой засаг түрын унан һүнэһые алдарта үльгэршэ илангаяа тодоор харуулна:

Үнэн хуули тогтоо.
Үнэн багша илаа.
Баяд ноёшуул дарагдаа.
Барлаг ябаһан хүн
Борьбо дээрээ бодоо.

А. Тороевой «Ленин-багша» гэжэ поэмэһээ гадна, мүн бурят арадай «Жаргалай түлхюур» гэжэ онтохон соо В. И. Ленинэй алдарта тэмсэлынь харуулагдана, Ленинэй ударидалгаар пролетарска интернационализмын тугые мандуулһан ородой хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлдэ бурят-монгол арадай хабаадалсаһан тухайдань хэлэгдэнэ. Тус онтохон ород, бурят арадуудай хуби заяанай нягта холбоотой байһые, түүхэтэ замайнь нэгэн адли байһые элирхэйлнэ.

—«Ган гэхэ нохойгүй, газар гэшхэхэ малгүй» Айдархан хүбүүн ажалша Антонтой уулзашоо һэн ха,—гэжэ «Жаргалай түлхюур» онтохон соо хэлэгдэдэг. Хоёр үгытэйшүүл хамтаран, «жаргалай түлхюур бэдэрхэ» гэжэ шиидээд, «ябаһаар ябажа байтараа, нарһан тужын соорхойдо, наруули дулаахан дободо—үбһэхэн отог хараад, үүдээрнь шагаан ороходонь, үндэр сэбэр магнайтай, үргэн малаан толгойтой, урин дулаахан харасатай, уршалаа хээтэй нюдэтэй хүн угтан, золгон амаршалаад:

— Зай, нүхэр, нэрэ алдар хэн бэ, зориһон хэрэг ямар бэ?—гэжэ асуухадань, ажалша Антон харюусаба ха:

— Нүхэн шахтын оёорто нүүрһэ, түмэр малтагша, үдэр һүниие илгадгүй үргэлжэ заводто хүдэлэгшэ, Антон гээшэб, арадай жаргалай алтан түлхюур бэдэржэ ябанаб.

— Байгал далайн саанаһаа, Бархан уулын хормойһоо жэгшүүритэ дарлалтые зайсуулха, жаргалай түлхюур бэдэрнэб,—гэжэ Айдархан айлдаба ха.

— Теэд, юу гартаа баряад ябанат, та хоёр?

— Балта!—гэжэ Антон тудхаба.

— Хадуур,—гэжэ Айдархан хэлэбэ. Наранай туяан бүрхэг үүлые сүмэлэн, үбһэхэн буурсаг отогтой үндэр магнайта хүниие гэрэлтүүлжэ, билигүүн хурса нюдөөрөө бүмбэрсэг дэлхэйе хаймадаад, баруун гараа Антоной мүрэ дээрэ табяад, зүүн гараа Айдарханай ээм дээрэ табимсаараа, балта хадуур хоёроо бата бэхеэр бариһан хоёр үгытэй нүхэдые хойноо дахуулжа толгойлон, шуһан Улаан тугаа шууд дээшэнь мандуулаад, хоёр тархита бүргэд хаанай ордон руу тэрэ хүн добтолоо һэн ха».

«Тэрэ хүн» гээшэнь түг түмэн ажалшадые революционно тэмсэлдэ жагсаан толгойлогшо, олон миллион арадуудай мэргэн багша Ленин байһаниинь дамжаггүй. Россин хүдэлмэршэн анги ажалша таряашадай зүгһөө дэмжэгдэн, хоёр тархитай бүргэд һүлдэтэ засагые дараһан байна.

«Жаргалай түлхюур» гэжэ онтохон соо 1917 оной революционно событинуудай тодо һонороор харуулагдаһые, тус онтохоной гүн гүнзэгы удхатайе хэншье арсахагүй. Ородой хүдэлмэришэн анги ороной ажалша малша таряашан хоёрой хоорондохи холбоо барисаае алдадгүй бэхижүүлхэ гэжэ Владимир Ильичын оролдодог, тэмсэдэг байһаниинь Антон Айдархан хоёрой нүхэсэл дээрэһээ элирнэ бшуу. Пролетариадай революциин гал дүлэн соогуур улам хатуужан бэхижэһэнород, бурят арадуудай хани барисаан, хамтын тэмсэлынь илалта хангаһан байна.

Тиимэһээ, ажалша малша бурят-монгол арадай аман зохёол дотор эрхэ сүлөөтэ, жаргалта байдалайнгаа эхиие Октябриин революцитай, сэсэн мэргэн багша В. И. Ленинэй нэрэтэй холбодогынь тон зүб юм.

В. И. Ленинэй алдар соло, аша габьяань бурят арадай дуунууд соо мүн лэ эли тодоор харуулагданхай. Тэдэмнай хэршье тобшохон үгэтэй һаа, агуухэ вождиин һаруул һайхан дүрые уран хурсаар зураглан дурдана. Хүдөөгэй бурят дуунууд Агуухэ Октябриин үүсхэһэн асари ехэ хубилалтые тодо һонороор сольһон байдаг.

Агуухэ Октябриин туг доро бурят-монгол арадай болбосорон хүгжэһые, шэнэ байдал тогтоон жарғаһые В. И. Ленинэй нэрэтэй ходо холбодог. Жэшээнь:

Баяраар ерэһэн самолёднай
Баян нютагымнай эрьеэ юм.
Багша сэсэн Ленинмнай
Бурят зоноо үргөө юм,—

гээд, багша Ленинэй эхи табиһан үндэһэтэнэй политикые, тэрэнэй түгэлдэр ехэ аша үрые харуулан дууладаг байна. Энээнһээ юун харагданаб гэхэдэ, хүдөө бурят зоной дуунуудта марксистско-ленинскэ үзэл сурталай нэбтэрэн, ажалшадай дунда дэлгэрһые гэршэлнэ. Ажалшан арадай ухаан бодолдо, ажабайдалда тус һургаалай бата бэхеэр нэбтэрэн ороһые харуулна бшуу.

В. И. Ленинэй һургаалай уласхоорондын удхашанарые, тэрэнэй бүхы ажалша зоной бүрин сүлөөтэ байдалай түлөө тэмсэхэ тон шухала нүхэсэл болоһые элирхэйлдэг байна. Жэшээлхэдэ:

Уулын саанаһаа наран гаража,
Үргэн дэлхэйе гэрэлтүүлээ.
Багша Ленинһээ һургаал
ерэжэ,
Баран зониие гэгээрүүлээ.

Тэрэшэлэн бурят-монгол арадай аман зохёол дотор В. И. Ленин тухай, тэрэнэй сэсэн мэргэн һургаал тухай тусхай бүлэг болохоор дуунууд бии юм. Тэдэ дуунуудта В. И. Ленинэй һургаалай удхашанар, аша туһа тухай, тэрэнэй баатар зориг болон тэмсэл тушаа дуулагдана. Арад түмэниие үзэл сурталай талаарнь хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, тэдэниие политическэ талаарнь гэгээрүүлхэ ябадалда эдэ дуунууд тон шухала үүргэ дүүргэдэг байна.

Үргэн дэлхэйе гэрэлтүүлдэг
Үүрэй улаан туяан лэ.
Үгытэй зониие гэгээрүүлдэг
Ленин багшын һургаал лэ,—

гэжэ В. И. Ленинэй һургаалай агуу гиин шэнжые элишэлэн тодорхойлно. Тиин, В. И. Ленинэй аша туһа сурталһургаалай гол шэнжэ иигэжэ элишэлэгдэнэ.

Алим жэмэс ургуулһан
Арюун булагай аршаан лэ.
Арадууд бидэнээ жаргуулһан
Агуу Ленинэй һургаал лэ.

Иигэжэ дуун бүхэн Агуухэ Ленинэй ашата суртал һургаалые хүдэн талаһаань харуулан дэлгэжэ, арад түмэндэ ойлгосотой түхэлөөр нэбтэрүүлдэг байна.

В. И. Лениние, тэрэнэй һургаалые магтаһан аман зохёолнууд олон түхэл хэлбэритэй байдаг. Арадай үльгэршэ А. Тороев В. И. Ленинэй һүүлшын захяае харуулхадаа, арадай аман юрөөл болон магталай түхэл хэлбэриие таарулан хэрэглэһэниинь ехэ һонирхолтой. Тиихэдээ иигэжэ дурдан дуулана:

Таряалжа байһан газараа
Тарижа хүшэтэй болгоорой,
Урдажа байһан уһаяа
Улам гүнзэгы болгоорой.
Арюун сэбэр дайдатнай
Алтан таряагаар халюураг лэ,
Атар тунга бэлшээридэтнай
Адууһа малтнай үдэг лэ,
Ажалша хүдэлмэришэ зоноо
Алтанһаа үлүүгээр сэгнэжэ,
Үбгэ залуугүй бараниие
Үзэг бэшэгтэ һургажа,
Хүндэтэй нэрэ абхуулжа,
Хүхюу байдалтай болгоорой

УРАН ЗОХЁОЛОЙ БУЛАН

Ш. НИМБУЕВ

Агууехэ омогорхол

ггүй ехэ
арта мэдээсэл
шархан шагнажа,
исан байнабди.

ггүй дээгүүр,
ггүй түргөөр
мбэрсэг дэлхэйе
рһэлэн тойрон,
гэдые гайхуулан,
рмбэгэ ябанал!
хёо тэмдэг
сошонь үгэнэл..,

вет оронойм
лото хүнүүд
рхэдэ үзэгдөөгүй
рүүшын энэ
рмбэгые ухаалан

Бүтээжэ ниидхүүлээ,
Социализмынороной
Соёл эрдэмэй
Далайсын ехые
Дахинаа харуулаа;
Хүн түрэлтэниие
Хүхеэн баясуулаа;
Октябрьда мандаһан
Ошото һайхан
Улаан тугаа
Улам толоруулаа.

Омогорхонобди
Олониие баясуулһан
Оронойнгоо түлөө!
Баярланабди
Бараниие илагша
Арадайнгаа түлөө!

Владимир ЖАЛСАНОВ

Нарһата нуур

Зулгы һэрюун һарьмагар сагаахан
Зунайнгаа манан-хүнжэлдэ буханхай.
Налуухан эрьеэ нэшэн аалихан
Нарһата дуурана нойртоо һажанхай.
Тойроод шэмээгүй. Һүниин намдуу...
Тодоор гансал шэхэндэ дуулдана:
Гүбэнэнэ бүдэхеэр Нарһата нуур,—
Гүнзэгы сээжын оёорһоо амилна.
Үүлэнэй забһарһаа һара шагаажа,
Үлэ мэдэг ялбаана хэбэртэй:
Байд гээд лэ тэршэлэн хүдэлжэ,
Баһа заримдаа зүүдэлнэш хэбэртэй...
Уданшьгүй үүр һэмээхэн гэгээржэ,
Улаан наран игаажа эхилэлэй,
Наартайхан элшэһээнь нюдэдынь һаргажа,
Нарһата нуур нойрһоо һэрилэй.
Хүбшын оройгоор хүкжэлөө һэхээд,
Хүхэрэн ялалзан долгилбол даа.
Ялаагана, алгана олон хүүгэдээ
Ямбалан бөөмэйлэн үлгыдэбэл даа.

Бадма сэсэг

дма сэсэг
йгаалиин хэшэг
ин дайдадам сэсэглээ...
ргал үнэр,
лима баяр...
наг зүрхым эзэлээ.
барай наран
батайгаар шаран
шуухан элшээ дэлгэнэ,
рюудангүйгөөр, хүүргүйгөөр
сарыень сэсэгэй эльбэнэ.
бша намаань,

Нарихан зангилаань
Нарбахадажа задарба,
Нармай талаар
Наартайханаар
Надхажа һалбарба...
Эгээл иимээр
Энеэбхилһээр
Энгэртэм нэнгээ инагни.
Сээжээ дэлеэд,
Сэдьхэлээ сэлеэд,
Сэсэглээ, бадараа
дурамни.

ПРОФСОЮЗУУД НЭГЭДЭБЭ

рят-Монголой профсоюзуудай стной Совет ВЦСПС-эй VI пле- тогтоолые бэелүүлэн, эндэхи союзуудые бэхижүүлхэ зорил- зохихо хэмжээнүүдые абаһан на.

рофсоюзуудай областной коми- дэй хамтарһан пленумүүд сен- ин 28-һаа октябриин 4 хүрэтэр о. Коммунальна ажахын хүдэл- эгшэдэй профсоюз нютагай мышленностиин хүдэлмэрилэг- й профсоюзтай нэгэдэбэ. Проф- ай обкомой түрүүлэгшээр нүхэр Ерчев, харюусалгата секрета- нүхэр В. М. Степной гэгшэд гдаа.

рэнэй худалдаа наймаанай ба ын эдеэ хоолой хүдэлмэрилэг- й профсоюз эд хэрэглэгшэдэй ерациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзтай нэгэдээд, обкомойнь түрүүлэгшээр нүхэр В. И. Новолоцкий, харюусалгата секретаряар нүхэр А. А. Яськов һунгагдаба.

Хэлхеэ холбооной, автомобильна транспортын, шоссей харгын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомуудай хамтын пленум октябриин 4-дэ боложо, обкомой түрүүлэгшээр нүхэр А. С. Череп, харюусалгата секретаряар нүхэр Е. П. Бонанни һунгагдаа.

«Бурмонголстрой», «Забайкаллестранстрой», 154-дэхи стройтрест гэхэ мэтэ барилгын организацинуудай профсоюзууд Барилгын ба барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомдо мэдэлтэй болобо.

ммунистическэ партимнай Ле- багшын захяае бэелүүлэн, ма- ороной бүхы арадуудые эбтэй нэгэ бүлэ болгожо нэгэдхээд, арадуудай ажахы болон соёл бсоролой хүсэтэ хүгжэлтые хүн лгэнэй түүхэдэ урдань үзэгдөө- ндэр дээрэ үргэһэн байха юм. эһээ В. И. Ленин арад бүхэ- жаргалта шэнэ байдалые зо- байгуулагша гэжэ бурят ара- унда дуулагдана. Арадай жар- В. И. Ленинһээ эшэ үндэһэтэй, эй баатар тэмсэлээр, хурса на суртал һургаалаар олдоһон арадай дуун соо дуулагдадаг:
Барга байдал ошон ошоо,
Баян болоо байдалнай.
Баяр жаргал манда олгоо
Багша нүхэр Ленинмнай.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын ехэ дайнай үеэр хүдөө тосхон- зохёогдоһон бурят дуунда:
Аюулта дайсадые даража,
Алдарта гүрэн болообди.
Алдарта гүрэн болоһомчай
Агуу Ленинэй хүсэнһөө,— гээд, эн долоон наһатайдаа» гэдэг н дуунай түхэл хэлбэриие лалгажа дууладаг. Гэхэ зуура, дунай удхань гүнзэгы юм. Со- гүрэнэй байгуулалтын гол лые, В. И. Ленинэй һургаалай габьяае элирхэйлэн дурдана. рят-монгол арадай аман зо- дотор В. И. Ленинэй дүриие лан харуулха уран арганууд: лбари, жэшэбэри, элдэб олон ууд хэрэглэгдэнэ.
Улаан галые шатааһан
Уула хэтэ хоёр лэ.
Олон зониие хүгжөөһэн
Ульянов—Ленинэй һургаал лэ,—гэһэн мүрэнүүд соо В. И. Лениниие хүн зоной ажамидаралда шухала гал гаргадаг уула хэтэ хоёртой жэшэнэ.

«Ленин—бүргэд» гэһэн сасуулбари бурят-монгол арадай аман зохёолһоо гадна, мүн бүхы совет арадай аман зохёолдо дэлгэрэнхэй юм.

Бүрэнхы маные һэтэлээшэ
Бүргэдэй ниидэлгые угтанамди.
Буряадтам жаргал асарааша
Багша Ленинээ магтанамди,— гээд В. И. Ленинэй алдар габьяае магтан дууладаг байна бшуу.

Тиин арадуудай аман зохёолнууд соо агууехэ багша В. И. Лениндэ зорюулһан үнэн зүрхэнэй баяр, дуран элирхэйлэгдэдэг, юрөөлнүүд хэлэгдэдэг. «Ашата багша», «Ашата, мүнхэ Ленин», «Хабатай, хайрата Ленин», «Агуу Ленин» гэхэ мэтэ холбоо үгэнүүд олон байдаг.

Совет засагай тогтоогдон мандаһан сагһаа хойшо агууехэ Лениндэ зорюулжа зохёоһон үльгэр, онтохон, дуунууд соо ажалшадай байдалдахи гол хубилалтанууд харуулагдана, бурят-монгол арадай тон нангин хүсэл бодол элирхэйлэгдэнэ.

Ленин багшын һургаал ба жэшээнь ажалша малша бурят-монгол арадай зүрхэ сэдьхэлдэ зориг бадаруулжа, коммунизмын түлөө тэмсэлэй туг болон мандахань лабтай.

М. ХАМАГАНОВ, Бурят-Монголой Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай доцент.

СССР-эй ахадуу арадуудай агууехэ бүлэ соо

СОЁЛ ГЭГЭЭРЭЛНАЙ ҺАЛБАРАН ХҮГЖЭЛГЫН ЗАМААР ЯБАНА

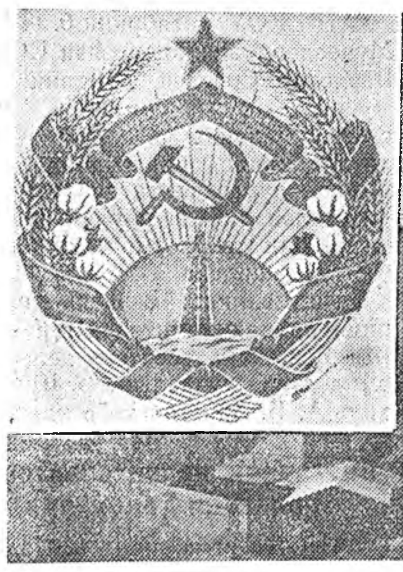

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Дашкесанска руднигай шанаржуулгын фабрика. 2. Мингечаурска ГЭС.

★ ★

(Азербайджанска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр С. М. Джафаровтай хөөрэлдөөн)

★ ★ ★

Совет засагай 40 жэлэй турша соо Азербайджанай ажалшадай ажабайдалда үндэһэн ехэ хубилалтанууд болоо.

Гээгдэнги промышленность ба хүдөө ажахы, хахад феодальна харилсаан—революциин урда тээхи Азербайджан эгээл имэрхүү байдалтай байһан юм. Эдэ бүгэдэн тухай мүнөө имагтал номууд дээрэһээ уншажа гү, али манай үбгэд—ахсаккалнуудай хөөрөөнһөө дуулажал болохоор байдаг.

Советскэ Союзай бүхы арадуудай, түрүүшын ээлжээндэ агууехэород арадай туһаламжаар азербайджан арад соёл гэгээрэлэй, һалбаран хүгжэлгын замаар ехэхэн алхам хэжэ, хүгжэлтынгөө талаар Европын ба Азиин олохон томо оронуудые уридлан гараа.

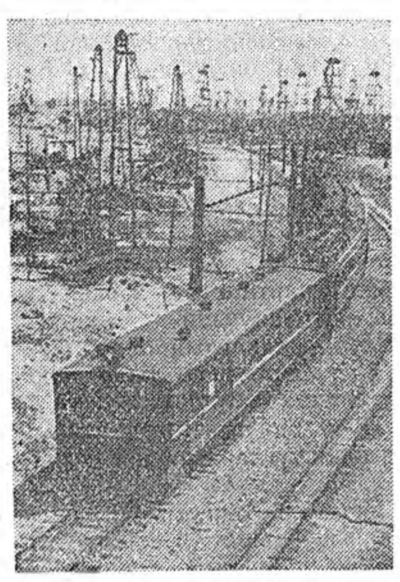

Совет засагай жэлнүүдтэ Апшеронско хахад арал танигдахагүйгөөр хубилаа. Эндэ нефть малтадаг шэнэ олзоборилгонууд, совхозууд ба хүдөө ажахын артельнууд бии болонхой, хүдэлмэришэдэй тосхонууд баригданхай. Апшероной бүхы районуудые холбодог электрическэ түмэр зам хэдэн арбаад километртэ зурына.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Лениннефть» гэжэ нефть олзоборилго дээрэ электрическэ түмэр замаар ябаһан поезд.

Совет засагай жэлнүүдтэ республика дотор промышленна продукци үйлэдбэрилгэ 30 дахин ехэ болоһон байна. Азербайджанда хара ба үнгэтэ металлурги, машина бүтээлгэ, электротехническэ, химическэ болон бусад промышленностиин шэнэ һалбаринууд бии болгогдоо.

Орон дотороо эрхим һайн шанартай эндэхи нефть хадаа республикын гол экономико болохо юм. Урдань гансахан Баку городые тойрон нефть малтадаг аранганууд байдаг һаа, мүнөө иимэ аранганууд Прикуринска набтар газарай нюур шарайе хубилгаа, Ехэ Кавказай хаданууд хүрэтэр тулажа ошоо, үргэн сагаан Каспиин далай дээгүүр олошорон бодхоогдоо. Нефтиин хуушан олзоборилгонуудые шэнэ техникээр шэнэдхэн түхеэрхын хажуугаар мүнөө нефть малтадаг шэнэ предприятинууд үнэтэ түлишэ үгэдэг болобо. Совет засагай жэлнүүдтэ шэнгэн түлишэ малталга зургааһаа үлүү дахин, тиихэдэ байгаалиин газ абалга—71 дахин ехэ болоһон байна.

Азербайджанай нефть малтагшадай шэн габьяата ажалай ашаар далай дээрэ нефть малтадаг олзоборилгонууд бии болгогдоо. Республика дотор бүхы дээрээ малтан абтадаг түлишын 30 процент шахуунь эдэ олзоборилгонуудһаа мүнөө абтана.

Машина бүтээлгэ Азербайджанска ССР-эй промышленностьда ехэ һуури эзэлнэ. Совет засагай жэлнүүдтэ энэ промышленность 95 дахин ехэ продукци гаргадаг болоо.

Закавказида баригдаһан Мингечаурска ГЭС азербайджан арадай омогорхолынь мүн. Республика дотороо эгээл томо энэ электростанци мүнөө Турцида бүхы дээрээ гаргагдадагай шэнээн электроэнерги гаргадаг болохо юм.

Мүнөө Азербайджанда гаргагдадаг электроэнергиие хүн бүхэндэ хүртэсын ёһоор хубаагаад үзэбэл, Итали ба Японидо гаргагдадагһаа 2 дахин ехэ, мүн Баруун Германида гаргагдадагай шэнээн электроэнерги гаргагдана.

Хлопок тарилга социалистическэ хүдөө ажахын гол һалбари болоно. 1913 онойхитой сасуулхада, хлопогой тарилгын талмай хоёр дахин шахуу, хлопогой валовой суглуулга—5,5 дахин ехэ болоо. Республика дотор хлопогой ургаса гурбаһаа үлүү дахин ехээр абтадаг болонхой. Эдэ бүгэдэ хадаа Азербайджанда газар тарялангай культурын тон ехээр ургаһые элитээр гэршэлнэ.

Намарай шэнэнисэ абалга республикын хүдөө ажахын балансда шухала һуури эзэлнэ. Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө мүрысэжэ, Азербайджанай колхозно таряашад байгша ондо гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ, нёдондочойхидо орходоо 200 мянган пүүд таряа үлүү ехээр гүрэндэ тушаагаа.

Азербайджанай хүдөө тосхонуудай ажалшад торгоной утаһа ба сайн ногоон набшаһа бэлэдхэхэ гүрэнэй даалгабариие болзорһоонь урид нилээд ехээр үлүүлэн дүүргээ.

Колхозууд ба совхозууд овощь, виноград, урэ жэмэс, тамхи ургуулгаараа нилээд ехэ амжалта туйлаһан байна. Мал ажал хүгжөөхын түлөө шанга тэмсэл хэгдэнэ.

Республикын экономикые хүгжөөлгэдэ туйлагдаһан тон ехэ амжалтанууд азербайджан арадай ажабайдал ба культурые үзэгдөөгүй ехээр хүгжөөхэ арга боломжо олгоо. Революциин урда тээ Азербайджанда бүхы хүн зонойнь 90 үлүүтэй процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй байгаа һаа, мүнөө эндэ бүгэдэниитын долоон жэлэй һуралсал бэелүүлэгдээд, мүнөө бүгэдэниитын 10 жэлэй һуралсал бэелүүлэгдэжэ байна. 1914 онойхитой сасуулхада, долоон жэлэй ба дунда һургуулинуудай тоо 69 дахин олон болоо.

Республика дотор 10 мянган хүн бүридэ франциинхиһаа 3 дахин шахуу олон студентнүүд тоологдоно. Эндэхи дээдэ һургуулинууд гансашье Азербайджандаа хүдэлхэ бэшэ, мүн бусад республиканууд болон областьнуудта хүдэлхэ шадабари ехэтэй мэргэжэлтэдые бэлэдхэдэг.

Республикын Наукануудай академидэ ба научно-шэнжэлэлгын бусад эмхи зургаануудта нэгэдхэгдэһэн Азербайджанай эрдэмтэд эсэгэ оронойнгоо наукые хүгжөөлгэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулна. Азербайджанай городууд болон хүдөө тосхонуудай нюур шарай тад ондоо болонхой, жэл ерэхэ тудам улам гоё һайхан, болбосон түхэлтэй боложо байна. Республикын ажалшад Сумгаит, Мингечаур, Дашкесан гэжэ шэнэ городуудаараа омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

Совет засагай жэлнүүдтэ республикын дабшажа гараһан зам—Коммунистическэ партиин ба тэрэнэй шалгагдамал Центральна Комитедэй ударидалгаар азербайджан арадай ябажа гараһан тэмсэлэй ба илалтануудай зам мүн.

Революциин урда тээ Азербайджанда нэгэшье дээдэ һургуули байгаагүй юм. Мүнөө эндэ 14 дээдэ һургуули бии. Эдэ һургуулинуудта олон арбаад мянган хүбүүд, басагад һурана. Институдуудай байха тусгаар гэр байшангууд баригданхай.

Нефть буйлуулгын талаар Азербайджанай научно-шэнжэлэлгын институдай (Баку) моторой түлишэ ба тоһодохо тоһо туршадаг таһаг шэнэ янзын түлишэ болон тоһо гаргалгаар ехэ хүдэлмэри хэнэ. Эндэ тусхай стенд дээрэ шэнэ сортын түлишэ ба тоһодохо тоһон туршагдана. Дурсагдагша таһагые даагша, техническэ наукануудай кандидат Ф. Сулейманова гай хүтэлбэри доро олохон хүдэлмэри амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Бакудахи Азербайджанай политехническэ институт. 2. Ф. Сулейманова туршалгын стендын дэргэдэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо

ШЭНЭ ГЭРНҮҮД ОЛООР БАРИГДАНА

Һүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада колхозой центр Исинга тосхон болбосон түхэлтэй боложо байна. Эндэ 250 хүнэй һууха харалгын залтай клуб, эхин һургуулиин байшан шэнээр баригдаа. Һаяшаг хорёод гаран таһалгатай, уураар дулаасуулдаг конторо баригдажа дүүрээ. Гадна, энэ үе соо колхознигууд 40 гаран гэр өөһэдтөө баряа.

АРБАДАХИ КЛАСС ДҮҮРГЭЭД АРТЕЛЬДЭЭ АЖАЛЛАНА

Колхозой залуушуул арбан класс дүүргээд, ниитынгээ ажалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Энэ жэлдэ арбадахи класс дүүргэһэн Анна Цыренова колхозойнгоо хонин ажал дээрэ эршэмтэйгээр хүдэлнэ. Цыбик-Мит Ширапова һаалишан болонхой. Е. Нянюев, Д-Н. Дугаров, М. Эрдынеева, З. Почеткина, Ц. Доржиева гэгшэд колхозой элдэб ажалда ябана.

ЗОНДОО ХҮНДЭТЭЙ ҮБГЭЖӨӨЛ

Даша Гыдыпов 70 наһа хүрэбэшье хүнгэн сарюун зандаа. Энэ зундаа өөрынгөө дураар ниитын мал адуулхынгаа забһарта 80 центнер үбһэ сабшажа, колхоздоо тушаагаа.

Үндэр наһатай болобошье Даша Гыдыпов ажалгүй байжа шададаггүй. Зундаа 80 гаран буруу адуулжа таргалуулаа. Дала наһатай Даша Гыдыпов жэшээтэ һайн ажалаараа колхознигуудайнгаа дунда ехэ хүндэтэй ябадаг.

БАРЛАМАЛ ГАЗЕТЭТЭЙ БОЛОБО

Колхоздоо боложо байһан һониноо толилдог «Исингиин колхозник» гэжэ барламал газетэтэй болоо. Энэ газетэнь һарадаа хоёр дахин 400 хэһэгээр гарадаг юм.

Н. Жамбалов.

Ярууна.

ХИЛЫН СААНАҺАА

СССР-һээ табигдаһан бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша түрүүшын бүмбэгэ тухай дэлхэйн олон ороной хэблэл иигэжэ бэшэнэ

АМЕРИКА

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 6. (ТАСС). «Огторгойн оёоргүй гүнзэгы зайе эзэлхын түлөө тэмсэлдэ ородууд илалта туйлажа, түрүүшын хэмэл һара табиба» гэжэ гаршагтай мэдээсэл «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетэ, «Агааргүй ехэ дайдада ябаһан «багахан һарын» дохёо тэмдэгүүдые Нью-Йоркын олон мянган хүнүүд шагнажа байна»—гэһэн статья «Нью-Йорк Джорнэл Америкэн» газетэ, «Энэмнай оройдоол эхин гээшэ гэжэ ородууд мэдүүлнэ» гэһэн статьяе «Нью-Йорк Пост» газетэ томо үзэгүүдээр баралан толилбо.

Советскэ Союз бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгые табихадаа «наукада айхабтар ехэ хубисхал хэбэ. Энэнь дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы нютагуудта ехэ нүлөө үзүүлхэ байна. Тиихэдэ газар тухай, газарые хүреэлжэ байдаг агаар тухай, агааргүй дайда тухай, мүн наран тухай хүн түрэлтэнэй эрдэм ухаан нилээд үргэдэхэ юм» гэжэ Юнайтед Пресс агентствын Вашингтондо байдаг корреспондент бэшээ.

ЯПОН

ТОКИО, октябриин 6. (ТАСС). Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша, дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын бүмбэгые Советскэ Союзай табиһан ушар айхабтар ехэ удхашанартай гэжэ Японой бүхы газетэнүүд түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ.

Советскэ Союзай энэ амжалтань наукын хүгжэлтэдэ шэнэ шата нээбэ гэжэ «Майници» газетэ бэшэнэ.

Ехэ амжалта туйлаһантайнь дашарамдуулан совет эрдэмтэдые «Асахи» газетэ амаршалаад, түби дэлхэйе бүри нарибшалан шэнжэлхэ арга боломжо совет эрдэмтэдэй хүсөөр хүн түрэлтэндэ олдобо гэжэ бэшэнэ. Өөрынгөө планетэһээ холодон газаа тээшээ гараха гэжэ хүн түрэлтэнэй үни заяанһаа хойшо бодожо ябадаг хүсэлынь бэелүүлэгдэбэ гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

БОЛГАРИ

СОФИ, октябриин 6. (ТАСС). Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха түрүүшын бүмбэгын СССР-һээ табигдаһан тушаа бэшэгдэһэн «Советскэ наукын агуу ехэ илалта» гэһэн статья соогоо «Работническо дело» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

— Хэзээшье хүсэлдэхэгүй хооһон һанал гэжэ һаяхан тоологдодог байһан бодол, гансал научно-фантастическа романууд соо бэшэгдэдэг байһан бодол мүнөө хүсэлдөө. Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын табигдахада, хүн түрэлтэнэй хэтэ үедөө бодожо ябаһан—планетэ хоорондын аяншалга хэхэ гэһэн бодолые бэелүүлхэ хэрэгтэ түрүүшын бодото алхам хэгдэбэ. Энэ алхамые советскэ эрдэмтэд хээ.

Советскэ наукын энэ ехэ илалтые Совет гүрэнэй урдахи бүхы хүгжэлтэнь бэлэдхээ юм гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Советскэ Союзда эгээл түрүүн байгуулагдаһан атомна электростанци, дэлхэй дээрэ эгээл түрүүшын реактивна пассажирска самолёт болон хүсэтэ синхрофазотрон, дэлхэй дээрэ эгээл түрүүшын, түби хоорондын баллистическэ ракетэ, тиигээд мүнөө дэлхэй дээрэ эгээл түрүүн бүтээгдэһэн, бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха тусхай бүмбэгэ—эдэ бүгэдэ социализмын ороной эрдэм ухаанай булюу һайн байһые эли тодоор гэршэлэн харуулна гэжэ «Отечествен фронт» газетэ бэшэбэ.

ФРАНЦИ

ПАРИЖ, октябриин 5. (ТАСС). Октябриин 4-дэ Парижда гараһан үдэшын бүхы газетэнүүд бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгые Советскэ Союзай эрдэмтэдэй табиһан тухай ехээр бэшээ. Энэ хадаа советскэ наука болон техникын ехэ амжалта гэжэ тэдэнэр тэмдэглэнэ.

Октябриин 4-нэй үдэр юрэ бусын туршалгануудай эхин боложо түүхэдэ ороно юм гэжэ «Монд» газетэ онсолон тэмдэглэбэ.

«Франс суар» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын табигдаһан ушар эрдэм ухаанай талаар айхабтар ехэ удхашанартай. Энэ бүмбэгэ дээрэ научно-шэнжэлэлгэ хэхын тулада тусхай обсерватори түхеэрхэ арга олдоо. Тиихэдэ планетэ хоорондын аяншалга хэхэ хараа нээгдэбэ. Эрдэм ухаанай талаар Советскэ Союз США-е ямар ехээр ахяаб гэжэ мүн лэ иимэ бүмбэгэ табихаяа бэлэдхэжэ байһан америкынхид мэдэхэ ёһотой. Түби хоорондын ракетэ СССР-тэ табигдаба гэжэ энэ оной августда Москваһаа мэдээсэгдэхэдэнь, тэрээндэ Холбоото Штадуудай зарим хүнүүд этигээгүй байгаа юм. Тиимэһээ мүнөө тусхай бүмбэгын табигдаад байхада, СССР түби хоорондын ракетэтэй болоо гэжэ тэдэнэй этигэнгүй байха аргань һалаа».

Бүмбэгэ табиһан ушарта зорюулагдаһан тусхай статья соогоо «Пари-пресс-Энтрансижан» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын табигдаһан ушар ородуудай түби хоорондын ракетэтэй болоһые гэршэлэн харуулна. Юундэб гэхэдэ, наян гурбан килограмм шэгнүүртэй бүмбэгые гансал аяар холо ошохо ракетын туһаламжаар 900 километр үндэртэ эльгээжэ болохо байна».

«СССР Холбоото Штадуудые холо хойноо орхибо» гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэнэ. «Атлас» гэжэ түхэлэй ракетын туршалгын буруу һүрэһэн дээрэһээл бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха Америкын бүмбэгэ һаяар табигдаха аргагүй болоод байна».

«Планетэнүүдэй хоорондохи дайдые эзэмдэхэ хэрэгтэ советскэ эрдэмтэд түрүүшын илалта туйлаба» гэжэ «Круа» гэжэ католическа газетэ бэшээ.

ИНДИ

ДЕЛИ, октябриин 6. (ТАСС). Советскэ наукын элитэ ехэ, шэнэ амжалта туйлаһан тухай—бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын амжалтатайгаар табигдаһан тухай мэдээсэлдэ түбэй бүхы газетэнүүд анхаралаа ехээр хандуулна. Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын табигдаһан ушар планетэнүүдэй хоорондо холбоо байгуулха хэрэгтэ түрүүшын шата болоно. Энэ талаар Советскэ Союз Холбоото Штадуудые аяар хойно орхибо гэжэ газетэнүүд онсолон тэмдэглэнэ.

БАРУУН ГЕРМАНИ

БОНН, октябриин 6. (ТАСС). «Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгые байгуулхын тулада США-гэй болон Советскэ Союзай эрхим һайн эрдэмтэд хүдэлһэн байна. Амгалан тайбан байдалда хэгдэһэн энэ мүрысөөндэ Советскэ Союз урдаа табиһан зорилгоёо түрүүн дүүргэбэ. Тэрэнэй эрдэмтэдынь, тэрэнэй техникэнь илажа гараа» гэжэ СДПГ-гэй пресс-бюллетень «Социал-демократишер прессединт» бэшэһэн байна.

«Һүүлэй дүшэн жэлэй туршада Россида айхабтар ехэ хубилалтын хэгдэһэн дээрэһээл наука, техникын талаар Советскэ Союз иимэ ехэ илалтануудые туйлана» гэжэ статья соо тэмдэглэгдэбэ.

ИТАЛИ

РИМ, октябриин 6. (ТАСС). Октябриин 5-һаа хойшо Италиин эрдэмтэд, бүхы олониитэнь Советскэ Союзһаа табигдаһан, дэлхэйн бүмбэрсэгые тойрон дабшаха бүмбэгэдэ анхаралаа ехээр хандуулна.

Хүн түрэлтэнэй энэ ехэ шатада социализмын ороной эгээл түрүүн хүрэһэндэнь, бидэнэр үнэн зүрхэнһөө, агуу ехээр баярланабди гэжэ «Унита» газетэ түрүү бэшэг соогоо мэдүүлбэ.

«Эртэ урда сагһаа хойшо хүн түрэлтэнэй бодожо ябаһан—бусад планетэнүүдтэй холбоотой болохо гэһэн һанал эрмэлзэлгэнь мүнөө бэелүүлэгдэжэ эхилбэ. 1957 оной октябриин 4—хүн тэрэлтэнэй түүхэдэ шухалын шухала баярта үдэрнүүдэйнь нэгэн болохо байна» гэжэ «Аванти» газетэ бэшэнэ.

ХИТАД

ПЕКИН, октябриин 7. (ТАСС). Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын эгээл түрүүн Советскэ Союзда табигдаһан ушарта Хитадай олониитэ, хэблэлынь гол анхаралаа хандуулна. Тус бүмбэгын яажа ябажа байһан тухай, мүн энэ бүмбэгэ тушаа хилын саанахи оронуудай бэшэһэн тухай мэдээсэлнүүдые октябриин 7-до гараһан бүхы газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһануудта томо гаршаг доро толилоо. Мүн советскэ организацинуудта, эрдэмтэдтэнь Сун Цин-линэй, Цянь Цзюнь-жуйн, Го Мо-жогой, Шэнь Янь-бинэй, Лян Син амаршалан эльгээһэн телеграмманууд толилогдоо.

Социалистическэ байгууламжын булюу һайн байһан ушар, КПСС-эй үнэн зүб хүтэлбэри научно-техническэ хүдэлмэреэ эгээл эрхим һайнаар эмхидхэхэ арга боломжо Советскэ Союзда олгоно. Гадна, советскэ эрдэмтэдэй оюун бэлигынь иимэ байдалда эгээл тодоор элирэн гараха байна бшуу. Эдэ бүгэдын ашаар эрдэм ухаание хүгжөөхэ талаар Советскэ Союз богонихон болзор соо бүхы капиталистическэ оронуудые хүсэжэ, урдань гараа. Эрдэм ухаанай ямар нэгэн гансал һалбарииe бэшэ, харин бүхы һалбаринуудыень түсэбэй ёһоор хүгжөөдэг дээрэһээл советскэ эрдэм ухаанай ажал, техникэ иимэ элитэ ехэ амжалтануудые туйлана гээшэ. Хэмэл бүмбэгые табиһан ушар энээн тухай эли тодоор гэршэлнэ.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгые Советскэ Союзай эгээл түрүүн табиһан ушар мүн лэ политическэ ехэ удхашанартай байха байна. Мүнөө бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал тогтохонь гэжэ бүхы түрүү хүн түрэлтэн ехээр найдадаг болохонь гэжэ «Гуанминжибао» газетэ бэшэбэ.

АНГЛИ

ЛОНДОН, октябриин 6. (ТАСС). Дэлхэй дээрэ түрүүшын тусхай бүмбэгэ советскэ эрдэмтэд амжалтатайгаар табиба гэһэн мэдээсэлые айхабтар ехээр һонирхон, Англиин хүн зон шагнаба. Октябриин 5-да бүхэли үдэртөө бүмбэгэһөө абтажа байһан дохёо тэмдэгүүд радиогоор дамжуулагдаа. Түби дэлхэйе тойрон дабшаха советскэ бүмбэгын радиодохёонуудые манай станцида хүдэлдэг инженернүүд хори дахин тэмдэглэжэ абаа гэжэ Би-Би-Си радиостанци мэдээсэнэ.

«Энэ тусхай бүмбэгын эгээл онсо гайхамшагта зүйлэнь юуб гэхэдэ, тэрэнэй шэгнүүрынь Америкын бүтээжэ байһан бүмбэгын шэгнүүрһээ арба дахин ехэ байна. Энэ ушар айхабтар ехэ удхашанартай. Юундэб гэхэдэ, иимэ шэгнүүртэй томо бүмбэгые табихын тулада «үнэхөөрөөл туйлай хүсэтэй ракетэ» хэрэгтэй байна. Харин Америкын эрдэмтэд советскэдэ орходоо жэшээлхээр бэшэ жаахан ракетэ бүтээхэ гэхэдээ ядашоод байна гэжэ «Обсервер» газетын эрдэм ухаанай талаар шэнжэлэгшэ Джон Дэви бэшээ.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха түрүүшын бүмбэгын табигдаһан тушаа Америкын юуң гэжэ номнохо тухай Юнайтед пресс агентство иигэжэ бэшэнэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 6. (ТАСС). Тусхай бүмбэгэ тухай ямаршуугаар номнолго ябуулхаб гэһэн заабари США-гэй мэдээсэлэй агентство Вашингтонһоо хэдэн радиостанцинуудтаа дуулгаа: «Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын табигдаһан ушар дэлхэйн эрдэм ухаанай ехэ илалта гэжэ мэдэрбэшье, энэ илалтань сэрэгэй талаар бага удхашанартай гэжэ идхахые оролдохо».

«Советскэ илалтые буруушаахагүй», тиигэбэшье «бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгые табиһан ушар советскэ эрдэм ухаанай булюу һайн байһыень гэршэлнэ гэжэ хэлэхэгүй» гэжэ тэрэ заабари соо хэлэгдэнэ.

Советскэ Союзай нэрэ хүндэнь «гэнтэ ехээр дээшэлбэ гээшэ», тиимэһээ «зарим бага гүрэнүүд энээнһээнь боложо, Холбоото Штадуудһаа мэдэлгүйгөөр, өөрын дураар политикаяа ябуулхамнай гэхэдээ болохо, энэнь аюултай гэжэ үндэр тушаалта хүнүүдэй мэдэрһэн тухай Юнайтед пресс агентство Вашингтонһоо мэдүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Варшава городой томохон районуудай нэгэн болохо Муранува.
Польшын центральна фотоагентствын фото.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Хитадта айлшалжа байна

ХАНЧЖОУ, октябриин 6. (ТАСС). Мүнөөдэр Ханчжоу ерэһэн СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Сиху нуур дээгүүр онгосоор ябажа сэнгээ. Олон зуун жэлэй туршада хитад арадай байгуулһан түүхэтэ һайхан дурасхаалта зүйлнүүд энэ үзэсхэлэн һайхан нуурай аралнууд дээрэ бии юм. Советскэ айлшад тэдэнтэй танилсаа.

Үдэшэлэниинь Чжэцзян провинциин арадай комитедэй түрүүлэгшэ Ши Вэнь-хань советскэ делегациин хүндэлэлдэ уулзалга хээ. Ши Вэнь-хань А. Б. Аристов хоёр үгэ хэлээ.

Болгариин правительственна делегаци Ханой ерээ

ХАНОЙ, октябриин 6. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын уряалаар Болгариин Арадай Республикын правительственна делегаци октябриин 6-да Пекинһээ Ханой айлшаар ерээ. Энэ делегацие Болгариин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Югов толгойлно.

ДРВ-гэй үндэр тушаалта хүнүүд айлшадые угтажа байгаа. А. Югов Фам Ван Донг хоёр аэродром дээрэ амаршалгын үгэнүүдые хэлээ. Автомашинануудта һуужа, аэродромһоо город орожо ябахадань, Болгариһаа ерэһэн айлшадые Ханойн олон мянган хүнүүд амаршалһан байна.

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар 8 жэлэй ойтой дашарамдуулан Берлиндэ баяр ёһололой суглаан болобо

БЕРЛИН, октябриин 6. (ТАСС). Германиин түүхэдэ эгээ түрүүшын хүдэлмэришэн-таряашанай гүрэн болохо Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар найман жэлэй ойн гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, октябриин 6-да Берлиндэ баяр ёһололой суглаан болоо. ГДР-эй арадай палатын Президиумэй Түрүүлэгшэ И. Дикман, премьер-министр О. Гротеволь, СЕПГ-гэй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секретарь В. Ульбрихт, СЕПГ-гэй хүтэлбэрилэгшэд, правительствын гэшүүд, демократическа партинуудай болон ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд, ГДР-эй олониитын болон ажалшадай түлөөлэгшэд баяр ёһололой суглаанда сугларaa. Мүн СССР-һээ ГДР-тэ байдаг элшэн сайд Г. М. Пушкин сугларагшадай дунда байлсаа.

Премьер-Министр О. Гротеволь баяр ёһололой суглаанда үгэ хэлэжэ, республикын тогтоһон сагһаа хойшо экономикоёо, соёл культураяа хүгжөөхэ хэрэгтээ ГДР-эй ажалшадай туйлаһан ехэ амжалтанууд тухай сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Һүүлээрнь Германска Демократическа Республикын гадаадын политикын шухала асуудалнууд дээрэ премьер-министр тоттожо хэлэһэн байна.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. А. Громыко США-гэй Гүрэнэй секретарь Д. Ф. Даллестай уулзаба

ВАШИНГТОН, октябриин 6. (ТАСС). СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. А. Громыко октябриин 5-да США-гэй Гүрэнэй секретарь Даллестай уулзаа. Хөөрэлдөөнэй һүүлээр хамтын мэдүүлгэ толилогдоо.

Дүтын, Дунда Зүүн зүг тухай, буу зэбсэг хуряаха тухай, Европодохи байдал тухай асуудалнууд, мүн Советскэ Союз Америка хоёрой хоорондохи харилсаан тухай асуудалнууд хөөрэлдөөнэй үедэ зүбшэн хэлсэгдээ. Алишье таладаа туһатайгаар энэ хөөрэлдөөмнай үнгэрбэ гэжэ А. А. Громыко Д. Ф. Даллес хоёр мэдүүлгэ соогоо тэмдэглэһэн байна.

Омандахи байдал

БЕЙРУТ, октябриин 7. (ТАСС). Оманда буһалгаа хэһэн угсаатан ороной хэдэн нютагуудта добтолго хэжэ эхилбэ гэжэ «Аш-Шарк» газетэ мэдээсэнэ. Тулалдаанай боложо байха үедэ Англиин нэгэ часть бүрин үгы хэгдээ гэжэ газетэ тэмдэглэнэ. Буу зэбсэгтэй, һомотой складуудые буһалгаашад тэһэлээ.

Буһалгаашад Англиин олон солдадуудые плендэ абаа гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

Францида правительствогүй байдал үргэлжэлһөөр

ПАРИЖ, октябриин 7. (ТАСС). Шэнэ правительство байгуулжа үзыш даа гэһэн даалгабари «Эсэргүүсэлгын демократическа ба социалистическэ союзые» ударидагша. Рене Плевендэ Франциин Республикын Президент Рене Коти октябриин 7-до үгэбэ.

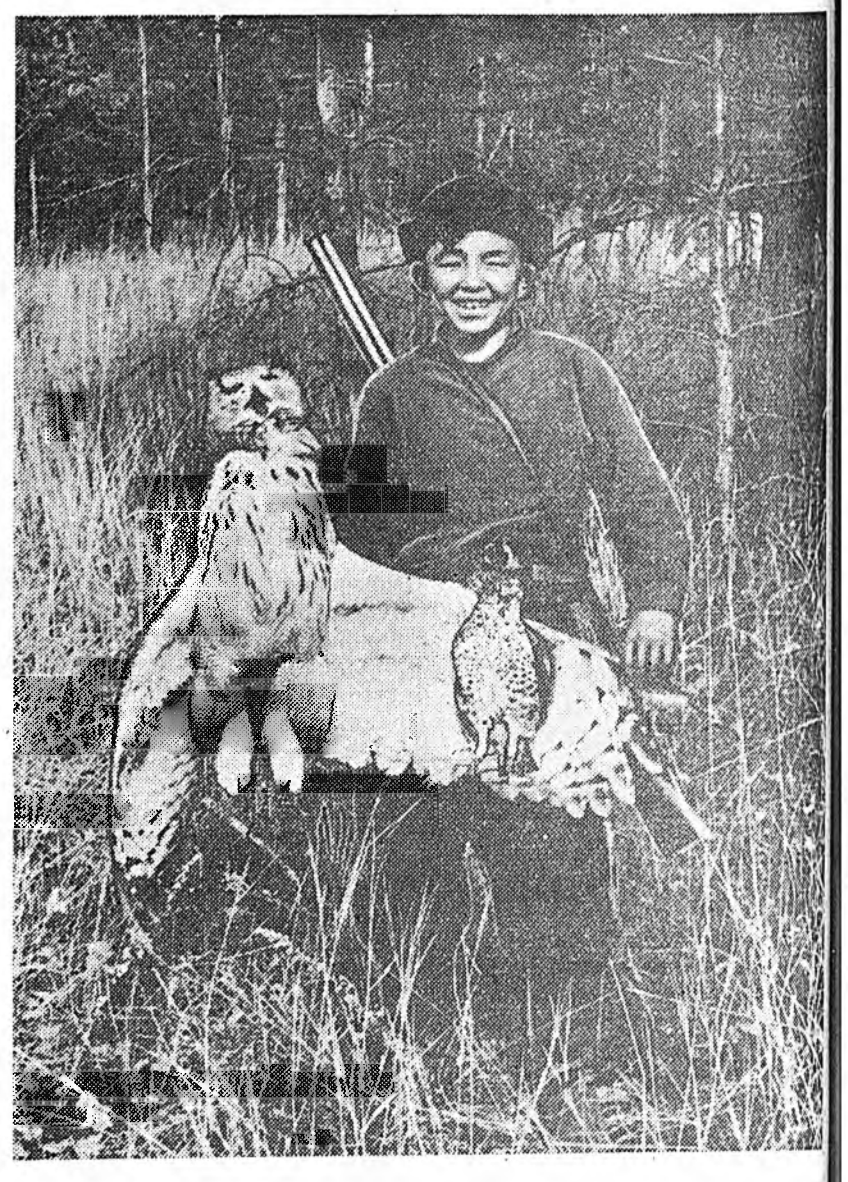

ЗАЛУУ АНГУУШАН. Л. Хайдуровай фотоэтюд.

Малдаа байра бэлдэнэ

Ниитынгээ малые хайшан гээд һайнаар үбэлжүүлхэб гэһэн асуудалые Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлени болон партийна эхин организаци артелиингээ малшадтай хамта зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Тиихэ зуура үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ талаар ехэхэн дутуу дунданууд элирүүлэгдээ һэн.

Энэ жэл тус колхоз малайнгаа хуушан байрануудые һэльбэн заһабарилхаһаа гадна, хэдэн шэнэ байрануудые барижа дүүргэхэ зэргэтэй. Тиимэһээ энэ ехэ хүдэлмэриие богони болзорто дүүргэхын түлөө хүнүүдые нэмэжэ табяа.

Борьёо, Худага гэдэг газарта мүнөө жэл түрүүшынхеэ 2000 эрье хони үбэлжүүлхэ байна. Мүнөө тэндэ хоёр отара хонидой байра, хүнэй һууха гэр шэнээр түхеэрэ... жэ байнхай. Энэ хүдэлмэ... дэ 6 дархашуул ябана.

Урда жэлнүүдтэ Намаг гэжэ ... зарта һаалиин 2 гүүртэ үбэлжэ... һэн. Энэ жэл нэгэ гүүртынь га... 1000 тонно силос дарагдаа. Э... үбэлэй үедэ һаалишадай си... зөөхэ ажалыень хүнгэдхэхын ту... да энэ хоёр гүүртые нэгэдүү... гэлсэһэн байгаа. Тиимэһээ ... лай байра үргэдхэгдөө, хаш... хорёо ехэдхэгдээ. Малшадай бай... 2 шэнэ гэр барижа дүүргэгд... Улаан булан түхеэрэгдээ. Кол... зой бусад гүүртэ, отаранууд дэ... малай байра, хүнэй һууха гэр ... һагдажа, дулаалагдажа байна.

А. Доноева

Зэдэ.

Сүүдэй залһаа

Кабанскын аймагай прокуратура омоли хулгайлагшадай хэрэгые һаяхан хаража үзэбэ. Загаһа хулгайлагшад Ермолаев, Караев, Хлыстов, Кыштымов, Лагерев ажалай заһан заларуулгын лагерьта хаагдахаар элдэб болзороор шиидхэгдээ.

Мүн Байкало-Кударын аймагай арадай сүүдээр «Рыбак» колхозой загаһашадай бригадын бригадирнууд Новолодский, Федоров гэгшэд тус тустаа ажалай заһан залару... гын лагерьта нэгэ жэлээр ябуул... даха болоо. Тэрэшэлэн, Дубинин... загаһанай заводой гүльмын бри... дир Рупышев, түмэр замай ОРС... бригадир Соколов гэгшэд һа... баригдаа. Эдэнэр һаяар сүүдлэ... хэнь.

Кабанскын, Байкало-Куда... аймагуудай ажалшад арадай с... дэй шиидхэбэриие һайшаагаа.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНО...

ГҮРЭНЭЙ ШҮҮБЭРИТЭ 3 ПРОЦЕНТНЭ ДОТООД... УРЬҺАЛАМЖА

Москва городто 1957 оной сентябриин 30-да болоһон шүүбэринүүдэй 59-дэхи тиражай

ШАЛГАЛТЫН ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы разрядуудтахи серинүүд болон облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№
000117	14*)	25 000	029154	04*)	5 000	051344	42*)	5 000	074327	37*)
000253	02*)	5 000	029669	1—50	400	051896	41*)	5 000	074773	32*)
000839	23*)	5 000	029806	13*)	5 000	052180	1—50	1 000	076013	05*)
002304	28*)	50 000	030064	1—50	400	052915	16*)	10 000	076655	45*)
002384	39*)	5 000	030538	20*)	5 000	053073	12*)	10 000	077332	47*)
002548	33*)	5 000	030636	1—50	1 000	054254	1—50	400	077687	36*)
002593	18*)	10 000	030805	1—50	400	054571	1—50	400	078345	23*)
003359	38*)	5 000	031293	1—50	400	055850	19*)	5 000	078735	10*)
005211	1—50	400	032948	1—50	400	056257	47*)	5 000	079884	1—50
005428	22*)	10 000	033494	50*)	5 000	056580	25*)	10 000	081359	1—50
005540	1—50	400	033994	39*)	5 000	056648	45*)	5 000	081460	08*)
005737	34*)	5 000	034352	1—50	400	056727	1—50	400	081566	05*)
006663	23*)	5 000	034502	23*)	5 000	057232	13*)	5 000	081664	33*)
006879	1—50	400	034981	02*)	5 000	057267	02*)	5 000	081900	30*)
009017	36*)	5 000	035034	1—50	1 000	057480	40*)	10 000	082574	01*)
009725	30*)	5 000	035308	1—50	1 000	057881	22*)	5 000	083072	1—50
009938	39*)	10 000	036168	06*)	5 000	058047	1—50	400	083086	1—50
010376	1—50	1 000	036375	18*)	5 000	059020	43*)	5 000	083109	43*)
013612	07*)	10 000	036915	15*)	10 000	059497	19*)	5 000	083424	1—50
013742	35*)	10 000	037298	1—50	400	060494	34*)	10 000	083679	38*)
014019	50*)	5 000	037391	20*)	5 000	061305	30*)	5 000	084355	13*)
014044	1—50	400	038394	05*)	5 000	062018	50*)	5 000	084420	28*)
014057	45*)	5 000	039895	48*)	5 000	062567	05*)	5 000	084633	48*)
014129	07*)	10 000	040812	21*)	5 000	063328	1—50	400	086335	1—50
014436	1—50	1 000	040987	50*)	5 000	063416	1—50	400	087309	1—50
014614	1—50	400	041400	22*)	5 000	063467	32*)	5 000	088313	46*)
014722	30*)	5 000	041775	1—50	400	064066	34*)	5 000	089252	04*)
014815	47*)	25 000	042022	14*)	5 000	064198	1—50	1 000	090752	16*)
019049	1—50	1 000	042590	44*)	5 000	064750	1—50	1 000	090903	05*)
019289	32*)	10 000	042790	1—50	1 000	064939	1—50	400	090969	49*)
020277	19*)	50 000	042918	1—50	400	065488	1—50	400	094219	1—50
020366	50*)	5 000	043699	17*)	5 000	066396	1—50	1 000	094322	11*)
021357	20*)	10 000	044470	25*)	5 000	067667	1—50	400	094535	20*)
022281	1—50	400	044501	41*)	5 000	067887	1—50	400	095035	08*)
022649	17*)	5 000	044563	1—50	400	068144	1—50	400	096842	1—50
022922	34*)	5 000	045061	1—50	400	068224	25*)	5 000	097109	18*)
023187	50*)	5 000	046321	1—50	400	068692	1—50	400	097226	1—50
025125	1—50	400	047423	21*)	10 000	068816	29*)	10 000	097658	49*)
025376	1—50	400	047958	1—50	400	068922	01*)	5 000	097949	39*)
			048191	06*)	5 000	069922	1—50	400		
026830	44*)	5 000	049949	1—50	400	071605	33*)	25 000	098488	04*)
027454	17*)	5 000	050895	21*)	10 000	073114	1—50	400	098786	49*)
028434	36*)	5 000	051327	1—50	1 000	073595	05*)	5 000	099217	39*)

* Энэ серинн облигацинуудай нүгөө 49 номерто тус бүри 400 түхэригэй шүүбэри буугаа.

БМАССР-эй ГОСТРУДСБЕРКАССЫН ... ГОСКРЕДИДЭЙ УПРАВЛЕН...

Адрес-редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора— 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00550. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №...